

قصه زنجار

نشریه گردشگری، میراث فرهنگی،
و صنایع دستی و اقتصاد شهری استان زنجان

خرداد ۱۳۹۷ قیمت: ۲۵۰۰ تومان



BAGHE AROOS COMPLEX

مجتمع پذیرایی و گردشگری باغ عروس زنجان

آدرس: کیلومتر ۲ جاده قدیم زنجان - تهران تلفن: ۰۲۴ - ۳۳۷۹۱۰۱۰

در؟ راه

سلامتی و شادابی همراه شماست ...

حد فاصل سبزه میدان تا چهارراه انقلاب



کانون طراحی خلق سگهان



مدیریت ارتباطات و امور بین الملل

زنجان در مسیر توسعه



شورای اسلامی
شهر زنجان

هتل قصر



آدرس: زنجان، خیابان امام، سبزه میدان، پشت پاساژ تهران
تلفن: ۵ - ۳۳۳۶۳۰۰ - ۲۴

شرکت سپنتا روی



Sepanta Zinc

شرکت سپنتا روی موفق ترین شرکت بخش خصوصی
در صنعت روی و پیشتیبان صنعت گردشگری
مقدم گردشگران خارجی و داخلی را
در دیار کهن زنجان پاس می دارد

آدرس: زنجان - جاده بیجار - کیلومتر ۶ - شهرک صنعتی تخصصی روی - نبش خیابان بهره روی ۹

تلفن: ۹۵ - ۳۲۳۸۳۳۹۳ - ۰۲۴

www.sepantazinc.com





سخن مدیرمسئول

پیاده راهی که می تواند

بشر امروز در حال بازگشت به گذشته هاست. گذشته هایی که در آن صفا و صمیمیت هست، آرامش خیال و طیب خاطر وجود دارد، می توان با خانواده بود و از قضا شاد هم بود ولو در یک پیاده روی ساده و بی پیرایه. در این مسیر دولت ها و البته شهرداری ها نیز به کمک انسان می آیند چرا که آرامش انسان ها مایه تداوم امنیت و جلوگیری از خشونت های مدنی می شود که لطمات جبران ناپذیری را به دنبال دارد.

شهرداری زنجان هرچند دیر ولی برنامه ی بسیار خوبی در خصوص پیاده راه سازی مسیر سبزه میدان تا میدان انقلاب زنجان را در دستور کار دارد که کاری بسیار پستندیده و در خور تقدیر می باشد. اصولاً بافت مرکزی شهر هایی مثل زنجان که یک تاریخ به بزرگی تاریخ در پیشانی خود دارد باید از تردد خودروها خالی باشد و با تردد بی پیرایه ی انسان ها هویت تاریخی خود را باز یابد.

انجام پروژه پیاده راه سبزه میدان گامی است که نشان می دهد مسئولین شهری ما در فکر تنفس شهر هستند. شهری که با آپارتمان سازی های مخرب در بافت اصلی آن و فروش تراکم های بیش از اندازه علاوه بر ساختن چهره ای بد و عبوس از شهر، ریه های این شهر را برای نفس کشیدن و شاد بود گرفته است و شهر را آهسته آهسته به سمت مرگ می کشاند. شهر با هویت تاریخی و نشانه های خاطره انگیز خود زنده است و همچون موجودی زنده روح دارد و برای زندگی به نگر داری و تیمار نیاز دارد که ما در این مورد به شهرمان ظلم مضاعف کرده ایم.

واینک نقطه امیدی در کورسوی مدیریت شهری زنجان به چشم می خورد که امید وارم به بار بنشیند و گستره نفوذ خود را از این هم فراتر برده به دایره بزرگی در مرکز شهر زنجان برسد. نا گفته پیداست ایجاد این پیاده راه برای اهداف گردشگری نیز بسیار مفید و هم راستا خواهد بود.

گردشگر دوست دارد، بافت سستی و تاریخی یک شهر تاریخی را پیاده طی کند. در آن قدم بزند، اگر خسته شد استراحت کند، در جایی و دریک استکان کمر باریک چایی لب دوز و لب سوز بنوشد و با صدای اذان در مسجدی تاریخی روح خود را با زلالی نماز به ابدیت خدا پیوند بزند و در نهایت با دستی پر از سوغاتی های آن شهر در نزدیک ترین مکان ممکن به استراحت بپردازد و این اولین وظیفه هر مسئول شهری و مدیریت مدرن گردشگری در دنیای کنونی می باشد و ایجاد پیاده راه می تواند زنجان را در راه رسیدن به شهری که گردشگر دوست هست و گردشگر هم دوستش دارد برساند و و بی شک این پیاده راه می تواند اگر بگذرانند.

در این خصوص بیشتر سخن خواهیم گفت.

فهرست

- ۷ آئین تجلیل از هنرمندان پیشکسوت صنایع دستی برگزار شد
- ۷ سیزدهمین جشنواره ملی آش ایرانی ۲۲ تا ۲۶ مردادماه برگزار می شود
- ۷ زنجان رتبه ششم ایجاد اقامتگاه های بومگردی در کشور
- ۷ اجرای ۲۱ رویداد فرهنگی و جشنواره گردشگری در سال ۱۳۹۷
- ۸ ایران مقصدی ارزان برای گردشگران خارجی
- ۱۰ ۸۰۰ میلیارد ریال برای تکمیل پروژه نیاز داریم
- ۱۲ معبر پیاده یا پیاده راه
- ۱۳ توسعه گردشگری از برنامه های محوری شهرداری زنجان است
- ۱۴ قواعد بازاریابی موفق مقاصد گردشگری
- ۱۶ پنج گنج دانش
- ۱۶ استاد
- ۱۷ حکیم
- ۲۰ شیخ
- ۲۱ شهاب الدین
- ۲۲ پروفیسور
- ۲۳ برنامه های نگهداری، پایش و باز زنده سازی میراث تاریخی فرهنگی مطالعه موردی: گنبد سلطانیه
- ۲۷ اماکن توریستی و ژئوتوریستی زنجان از دیدگاه مؤلفین دوره قاجار
- ۲۹ قهوه چایخانه
- ۳۰ لذت تابستان بدون گرمادگی با نوشیدنی های گیاهی
- ۳۱ انواع اتاق های هتل
- ۳۲ روز جهانی صنایع دستی

نشریه اقتصاد زنجان

- ♦ اولین نشریه گردشگری، میراث فرهنگی، صنایع دستی و اقتصاد شهری استان زنجان
- ♦ صاحب امتیاز و مدیر مسئول: سید کریم حری
- ♦ سردبیر: ابوالفضل اجلی
- ♦ باسپاس از همراهی های مهربانانه مهندس یحیی رحمتی، دکتر مسیح اله معصومی و سجاد خدایی
- ♦ مدیر اجرایی: اکبر خدایی
- ♦ تحریریه: مهندس یحیی رحمتی، ابوالفضل اجلی، سید محمد حسن حسینی، رقیه محرمی، الناز خدایی، فریال
- ♦ عیدی کیا، حسین خمسه ای، غلامرضا نجفعلو، محمد خانی، حسن حسینی، منیره فیروزه و لیدا صمیمی مقدم
- ♦ فنی، هنری: سارا رستمی
- ♦ عکس: غلامرضا نجفعلو، مجتبی جعفرلو
- ♦ لیتوگرافی و چاپ: گل آذین
- ♦ نشانی: زنجان، دروازه ارک، ابتدای خیابان طالقانی، ساختمان سناره شهر، طبقه اول، واحد ۱۰۱
- ♦ تلفن: ۰۲۴ - ۳۳۳۳۲۱۸۳
- ♦ آدرس ایمیل: horri.n8000@gmail.com



ابوالفضل اجلی

سردبیر

صنایع فرهنگی - اقتصاد فرهنگی

نیازهای انسان در جامعه عموماً ارتباط مستقیم با امرار معاش و زندگی آنها دارد. در این راستا و برای رفع نیازهای مذکور از جمله؛ حمل و نقل، اسکان، تغذیه، درمان، تفریح، سرگرمی و ... تولیدکنندگان و مدیران بنگاههای اقتصادی اقدام به راه اندازی کارخانجات و مؤسسات خدماتی می نمایند. در کنار نیازهای معیشتی برخی نیازمندی های دیگر نیز وجود دارند که علاوه بر تأمین از طریق تولیدات کارخانه ای، می توان به شیوه های سستی آنها را رفع کرد. برخی صنایع ارتباط مستقیم با مسائل فرهنگی جامعه دارند. این صنایع تولیدکننده محصولات فرهنگی هستند که یا از جنس فرهنگ هستند و یا رنگ و بوی فرهنگی دارند و بخشی از تاریخ و تمدن جوامع به شمار می روند.

صنعت چاپ، صنعت تولید فیلم، صنعت توریسم، صنعت پوشاک و تولیدات غیر کارخانه ای و برخی دیگر از محصولات که تحت عنوان صنایع دستی از آن نام می بریم، به عنوان صنایع فرهنگی هستند. مهمترین مشخصه این صنایع را شاید بتوان در خاصیت بومی بودن آنها دانست که یا معطوف به محتوا هستند و یا معطوف به شکل و جنس و شیوه تولید بومی. صنایع فرهنگی مهمترین عامل ثبت و ضبط شناسنامه فرهنگی یک جامعه به شمار می رود و از طریق توسعه این صنایع و توجه به اصالت محتوا در این صنایع است که می توان ظرفیت های فرهنگی، آیینی، دینی و آداب و سنن اجتماعی را حفظ کرده و به نسل های آتی منتقل کرد. صنایع فرهنگی بی گمان در جوامعی مثل ایران که گستره بسیار زیادی را در بر می گیرد، می تواند به عنوان یک بازار کار گسترده نیز مورد توجه قرار گرفته و زمینه اشتغال و درآمذایی برای جویندگان کار ایجاد نماید و از این طریق به پویایی نسبی در اقتصاد نیز منجر شود که چنین اقتصادی را اقتصاد فرهنگی می نامیم. این اقتصاد اساساً اقتصادی مستحکم بوده و تحت تأثیر نکانه های داخلی و بین المللی قرار نمی گیرد. بویژه اقتصاد حوزه صنایع دستی را می توان به عنوان مهم ترین محور اقتصاد فرهنگی نام برد که با توجه به تنوع بسیار بالا و خاصیت کاربردی آن می توان از آن به عنوان محرک اقتصادی یاد کرد که ارزش افزوده بسیار بالایی به همراه دارد. بنابراین توسعه صنایع دستی به عنوان یکی از مهمترین و گسترده ترین صنایع فرهنگی برای دستیابی به رشد اقتصادی فرهنگی، بایستی مورد توجه دولتمردان و بخش خصوصی قرار بگیرد.

روز دهم ژوئن برابر با ۲۰ خرداد به عنوان روز جهانی صنایع دستی، زمانی برای پاسداشت هنرمندانی است که یکی از مهمترین ظرفیت های تاریخی و فرهنگی جوامع را حفظ کرده و تلاش می کنند تا با انتقال آن به نسل های بعدی موجبات شکوفایی و پویایی صنایع فرهنگی را فراهم سازند. باشد که با گرامیداشت این روز، نسل فن آوری زده امروزی را با هنر صنعت های گران سنگ کشور عزیزمان ایران آشنا سازیم.

آئین تجلیل از هنرمندان پیشکسوت صنایع دستی برگزار شد

کار و همچنین استادکارانی که آثار صنایع دستی آنها شایسته دریافت نشان ملی در سال ۹۶ بود، تجلیل شد. همچنین در این مراسم از کتاب گلستان هنر ۲ که به معرفی پیشکسوتان صنایع دستی استان زنجان می پردازد، رونمایی شد. خاطرنشان می سازد این مراسم با حمایت نشریه اقتصاد زنجان و شرکت تدبیرسازان هوشمند فرتاک برگزار گردید.

آئین تجلیل از پیشکسوتان و استادکاران صنایع دستی استان زنجان شامگاه دیروز با حضور مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زنجان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زنجان، ۲۱ خردادماه، با حضور مدیرکل میراث فرهنگی استان زنجان و اعضای شورای شهر آئین تجلیل و تکریم از پیشکسوتان چاقو ساز، مسگر، ملیله



مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان خبر داد:

سیزدهمین جشنواره ملی آتش ایرانی ۲۲ تا ۲۶ مردادماه برگزار می شود



آشنایی با فرهنگ و آداب و سنن کشورهای عضو، معرفی جاذبه های گردشگری

کشورهای شرکت کننده، اجرای موسیقی محلی و برگزاری برنامه های آئینی، اجرای ویژه برنامه افتتاحیه و اختتامیه، حضور سفرا و نمایندگان کشورهای هدف و میهمانان ویژه داخلی در آیین افتتاحیه و اختتامیه، برپایی کارگاه آموزشی پخت غذاهای محلی و خواص غذایی آنها و برگزاری نمایشگاه صنایع دستی مرتبط با غذا از جمله ساخت ظروف غذا برنامه های برگزار شده در این دوره از جشنواره بین المللی غذای اکو-جاده ابریشم بود.

بابا نمایشگاه ملی صنایع دستی نیز برپا می گردد. او با اشاره به برگزاری چهارمین جشنواره بین المللی غذای اکو-جاده ابریشم در اردیبهشت ماه سالجاری، افزود: جشنواره بین المللی غذای اکو-جاده ابریشم بزرگترین رویداد بین المللی با تنوع غذایی بالا در کشور است که در زنجان برپا می شود و در کنار این جشنواره امسال نمایشگاه صنایع دستی مرتبط با غذا با حضور ۳۱ غرفه و ۱۳ استان در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی کاسپین زنجان برپا شد. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان در خصوص محتوای رویداد بین المللی اکو-جاده ابریشم، گفت: حضور گروه های آشنایی از کشورهای عضو سازمان اکو و کشورهای مسیر جاده ابریشم و ارائه غذاهای سنتی کشورهای مدعو،

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان گفت: سیزدهمین جشنواره ملی آتش ایرانی ۲۲ تا ۲۶ مردادماه سال جاری با حضور کلیه استان های کشور در زنجان برگزار می شود. به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زنجان، روز پنج شنبه، ۲۴ خردادماه کارگروه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زنجان به ریاست معاون امور عمرانی استانداری زنجان در سالن شهید شهریار میراث فرهنگی زنجان در این جلسه یحیی رحمتی با اعلام این مطلب که سیزدهمین جشنواره ملی آتش ایرانی ۲۲ تا ۲۶ مردادماه سال جاری با حضور کلیه استان های کشور در زنجان برگزار می شود، اظهار کرد: مثل سنوات گذشته در کنار این جشنواره

زنجان رتبه ششم ایجاد اقامتگاه های بومگردی در کشور

۵۰۰ روستای منتخب کشور قرار دارد، که در حال حاضر عمده برنامه ریزی توسعه گردشگری روستایی، بر اساس ابلاغ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور، در این ۱۵ روستا صورت می گیرد. سهرین، ویر، خویین، درسجین، گلایر، ماری، شکورچی، شیلاندر، کوله خانه، سوکهریز، الوند، علم کنده، خورجهان، قزلو و ده بهار اسامی این ۱۵ روستا هستند.

ساخت اقامتگاه در صورت پرداخت تسهیلات اعلام آمادگی کرده اند که از این تعداد حداقل ۲ باب در سال ۹۷ با درجه یک به بهره برداری خواهند رسید. به گفته رحمتی پیش بینی می شود، تعداد اقامتگاه های بومگردی استان زنجان تا پایان سال ۱۳۹۷، به بیش از ۱۰۰ باب برسد. مدیرکل میراث فرهنگی زنجان در خصوص روستاهای هدف گردشگری استان بیان کرد: استان زنجان دارای ۴۳ روستای هدف گردشگری است. از این تعداد ۱۵ روستا، در فهرست

رحمتی با بیان اینکه زنجان رتبه ششم در ایجاد خانه های بومگردی در کشور را دارد، عنوان کرد: در حال حاضر، تعداد اقامتگاه های بومگردی استان زنجان ۵۹ باب است. ۳۰ باب در سال ۱۳۹۶ و در سال جاری ۲۹ پروانه بهره برداری صادر شده است. او ادامه داد: تعداد ۴۰ متقاضی دیگر در صورت مراجعه و طی فرایندهای قانونی حائز شرایط برای دریافت پروانه بهره برداری هستند. در حال حاضر همه این اقامتگاه ها دارای درجه ۳ هستند. همچنین ۲۸ متقاضی نیز برای

اجرای ۲۱ رویداد فرهنگی و جشنواره گردشگری در سال ۱۳۹۷

غذا در سلطانیه و شرکت در نمایشگاه بین المللی گردشگری و صنایع وابسته رویدادهای جشنواره هایی هستند که در سال ۹۷ در زنجان برگزار خواهد شد. اجلی همچنین، برپایی استارت آپ گردشگری در ۲۸ تیر و ۳ لغایت ۵ مردادماه را مهمترین رویداد تخصصی گردشگری در استان زنجان دانست.



اکو-جاده ابریشم، جشنواره شاتوت، عزاداری در خداپنده، جشنواره گیلاس، جشنواره ماهیگیری، استارت آپ گردشگری، سیزدهمین جشنواره ملی آتش ایرانی، ورود قطار گردشگری، جشنواره سفره ایرانی- فرهنگ گردشگری، جشنواره روستا، جشنواره ترش و شیرین، جشنواره انگور، جشنواره طبخ ماهی، جشنواره سیر، جشنواره زیتون، هفته گردشگری، جشنواره یلدا، جشنواره

ابوالفضل اجلی، رئیس گروه مراکز و خدمات گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زنجان، به بررسی تقویم رویدادهای فرهنگی و جشنواره های استان زنجان پرداخت و عنوان کرد: در مجموع ۲۱ رویداد فرهنگی و جشنواره در سال ۹۷ برای استان زنجان در نظر گرفته شده که سه رویداد تا کنون برگزار گردیده است. او افزود: چهارمین جشنواره بین المللی غذای

نشریه گردشگری، میراث فرهنگی، صنایع دستی و اقتصاد شهری استان زنجان

در گفت‌وگ با آقاى محمود صابرى، رئيس هيئت مديره
انجمن صنفى دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى
استان زنجان عنوان گرديد:

ايران مقصدى ارزان براى گردشگران خارجى

را براى كار گروهى و انجام كارهاى تيمى پيدا نكرده‌اند و هنوز تفكر سنتى دارند كه فكر مى‌كنند بايستى تشكىل در مقابل سازمان قرار بگيرد و اين سوء تفاهم وجود دارد كه انجمن بايستى به دنبال حقوق ضايع شده صنف باشد. در حالى كه حداقل در حوزه دفاتر چنين تقابلى وجود نداشته است و در اين سال‌ها نحوه همكارى بسيار مثبت بوده است. البته در برخى استان‌ها اين وضعيت وجود ندارد.

در كشور تركيه در همسايگى ما كه در حوزه گردشگرى هم پيشرفت قابل توجهى دارد، حمايت قابل توجهى از تأسيسات گردشگرى مى‌كنند و كمك‌هاى بلاعوض مالى به دفاتر خدمات مسافرتى پيش‌بيني كرده‌اند



برنامه‌ها و اقدامات انجمن صنفى دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى استان را توضيح دهيد.

انجمن تلاش مى‌كند تا با همكارى تنگاتنگى كه با سازمان دارد در مقام تصميم‌سازى بتواند به تصميم‌گيرى‌هاى سازمان كمك كند. پيگيرى دستورالعمل‌ها و تدوين قوانين و اطلاع‌رسانى آن در سطح دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى براى بهره‌مندى از مزايای قانونى به ويژه در بحث پرداخت ماليات‌ها از مهم‌ترين اقدامات انجمن است. شركت در جلسات كميت فنى دفاتر خدمات مسافرتى گردشگرى براى اعلام نظر درخصوص صدور مجوزها و رسيدگى به شكايتهای واصله به عنوان نماينده دفاتر هم از مهم‌ترين وظائف انجمن است و نيز برگزارى دوره‌هاى آموزشى از برنامه‌هاى انجمن است. ارائه نظر مشورتى در تدوين آيين‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها و اصلاح موارد مذکور از برنامه‌هاى هميشگى اين تشكىل است.

در حال حاضر به نظ شما انجمن با چه مسائل و مشكلاتى مواجه است؟

به نظر من بايستى اين سؤال تحت عنوان مشكلات انجمن‌ها و تشكىل‌هاى كشور مطرح شود. به طور كلى تشكىل‌هاى حرفه‌اى به لحاظ حمايت‌هاى قانونى تاكنون وضعيت خوبى نداشته‌اند. اگر كمى اختيارات قانونى به تشكىل‌ها داده شود مى‌تواند اثرگذارتر باشند به ويژه درخصوص صدور مجوز و تمديد مجوزها

مواقع لزوم است. اين انجمن همچنين با هدف ايجاد تفاهم و هماهنگى بين سازمان ميراث فرهنگى، صنايع دستى و گردشگرى و دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى فعاليت مى‌كند.

تعداد اعضاى انجمن صنفى استان در حال حاضر چند نفر است و تعامل اعضا چگونه است؟

در حال حاضر ۲۴ دفتر از دفاتر استان عضو انجمن صنفى هستند و تعدادى از دفاتر استان هنوز عضو تشكىل نشده‌اند كه اميدوارم در آينده نزديك با حضور خودشان به قدرت و اثرگذارى اين انجمن كمك كنند. تعامل دفاتر با انجمن به گونه‌اى كه بايد باشد نيست و مسائل بازار به گونه‌اى است كه دفاتر هنوز اعتماد لازم

بايد براى درآمد تشكىل از طريق اخذ وجه در قبال صدور و تمديد مجوزها دستورالعمل قانونى پيش‌بيني كرد

در حال حاضر ۲۴ دفتر از دفاتر استان
عضو انجمن صنفى هستند

لطفا خودتان را معرفى كنيد.

من محمود صابرى هستم رئيس هيئت مديره انجمن صنفى دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى استان زنجان و حدود ۹ سال است كه در خدمت دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى استان زنجان هستم و خودم هم از سال ۷۷ مديريت شركت خدمات مسافرتى و گردشگرى هاتن چين هستم.

تاريخچه انجمن استان را بفرماييد و هدف از تشكىل انجمن را توضيح دهيد.

انجمن‌هاى صنفى دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى كشور طبق ماده ۱۳۱ قانون كار تشكىل شده و استان زنجان از سال ۱۳۸۸ اين انجمن را تأسيس كرده است. وظيفه انجمن بررسى مسائل و مشكلات دفاتر خدمات مسافرتى و گردشگرى استان و حمايت از حقوق كارفرمايان در

توان مالی تورهای مستقیم به مقاصد خارجی برگزار کنند زمینه همکاری با طرفهای خارجی دارند و از این طریق گردشگر نیز وارد می‌کنند در حالی که دفاتر استان این توان مالی را ندارند. از طرفی زیرساخت‌های ما هم خیلی برای جذب گردشگر فراهم نیست چه به لحاظ امکانات اقامتی و چه در بخش امکانات حمل و نقل مسافر. یکی دیگر از عوامل موثر در ورود گردشگر همانا ارتقاء سطح فرهنگ گردشگرپذیری است که در این زمینه صدا و سیما نقش مهمی دارد. متأسفانه در برخی موارد گردشگران مورد سوء استفاده قرار می‌گیرند به عنوان نمونه صنایع دستی تقلبی موجب بی‌اعتمادی گردشگران خارجی شده و تبلیغات منفی به همراه دارد. در برخی موارد شاهد هستیم که برخی شهروندان جوان که با زبان‌های خارجی هم آشنایی دارند اصطلاحاً گردشگران را تور می‌کنند و با ارایه خدمات غلط و غیر فنی ضمن کلاهبرداری از آنها مرتکب تخلفاتی هم می‌شوند. در حالی که تورگردانی امری فنی بوده و داشتن مجوزهای قانونی برای فعالیت ضروری است و این امر نیز موجب صدمه به گردشگری می‌شود.

همانگونه که می‌دانید یکی از عوامل مهم در جذب گردشگر شرکت در نمایشگاه‌های خارجی است آیا شما در نمایشگاه‌های مذکور شرکت داشته‌اید؟
متأسفانه تاکنون امکان شرکت در این نمایشگاه‌ها را به دلیل محدودیت‌های مالی نداشته‌ایم.

به عنوان آخرین سوال بفرمایید دلیل عدم موفقیت فرودگاه زنجان و توقف پروازهای استان در چیست؟

دلیل عدم موفقیت پرواز مشهد سیر صعودی قیمت بود که با سرعت زیادی در حال حرکت بود و دفاتر موفق به فروش بلیط آن نمی‌شدند.

برقراری خطوط پروازی برای برخی مسیرها از جمله تهران به دلیل نزدیکی به تهران توجیه اقتصادی ندارد. در مورد پروازهای دیگر هم باید گفت که جمعیت زنجان کم است و توان مالی آنها هم پایین است و امکان تداوم سفر از طریق خطوط هوایی برای مسافران زنجانی به مقاصد مختلف وجود ندارد. البته این امر در مورد پرواز مشهد فرق می‌کند و دلیل عدم موفقیت پرواز مشهد سیر صعودی قیمت بود که با سرعت زیادی در حال حرکت بود و دفاتر موفق به فروش بلیط آن نمی‌شدند.

و مالیات ارزش افزوده خود فشار مضاعفی بر دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری استان وارد می‌کند. دفاتر خدمات زیارتی که کلاً ارز از کشور خارج می‌کنند معافیت ۱۰۰ درصدی مالیاتی دارند در حالی که دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری که خاصیت ارزآوری هم دارند اسماً ۵۰ درصد و در عمل به نظر من تخفیف مالیاتی ندارند.

با شرایط ارزی کنونی گردشگر خارجی خدمات را زیر قیمت تمام شده دریافت می‌کند

یکی از عوامل تأثیرگذار بر فعالیت دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری وضعیت ارزهای خارجی است. لطفاً تحلیل خودتان را بیان کنید.

حضور شما عرض کنم که تأثیر وضعیت کنونی ارز بر گردشگری دو سو دارد. یک سوی آن گردشگری خروجی است و سوی دیگر گردشگری ورودی. در بحث تورهای خروجی با توجه به افزایش قیمت انواع ارز و وضع هزینه‌های جدید از جمله مبالغ مربوط به خروجی باید گفت که سفرهای خارجی برای گردشگران و مسافران بسیار گران شده است حتی با اختصاص ارز دولتی که آن هم مورد سوء استفاده برخی سودجویان قرار می‌گیرد. اما این وضعیت برای گردشگران خارجی بسیار مطلوب است و ایران را به عنوان یک مقصد ارزان قیمت برای گردشگران خارجی درآورده است ولی باید توجه کنیم که این وضعیت برای گردشگر خارجی مطلوب است و برای اقتصاد کشور رهاوردی ندارد چرا که با شرایط ارزی کنونی گردشگر خارجی خدمات را زیر قیمت تمام شده دریافت می‌کند (شاید باید برای جلوگیری از این امر دولت خدمات گردشگری را برای گردشگران خارجی با نرخ متفاوت قیمت‌گذاری کند) و نباید زمینه استفاده از یارانه را برای گردشگران خارجی ایجاد کرد. البته باید اشاره کنم که رونق گردشگری خروجی خود موجب افزایش گردشگر هم می‌شود و خروج گردشگر موجب معرفی فرهنگ و آداب و رسوم کشور در کشورهای دیگر می‌شود. البته همیشه استثنا هم وجود دارد.

چرا دفاتر استان اقدامی برای ورود گردشگر نمی‌کنند؟ چه عواملی در این بخش تأثیرگذار هستند؟

یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر ورود گردشگر داشتن تعامل دوسویه با طرف‌های خارجی است. دفاتری که می‌توانند با توجه به

به نظر می‌رسد باید اختیارات قانونی بیشتری داده شود و تشکلهای هم از سوء استفاده‌های احتمالی جلوگیری کنند. در حال حاضر انجمن منبع درآمدی ندارد و حق عضویت اندکی که تعیین شده است هنوز هم دفاتر به طور منظم آن را پرداخت نمی‌کنند و ضمانت اجرا برای برخورد با دفاتر و یا عضویت اجباری آن‌ها در تشکل وجود ندارد که این امر بایستی به صورت جدی در دستور کار قرار بگیرد. باید برای درآمد تشکل از طریق اخذ وجه در قبال صدور و تمدید مجوزها دستورالعمل قانونی پیش‌بینی کرد. یکی از مهمترین محدودیت‌های انجمن استان، نداشتن محل استقرار مستقل است که برای رعایت شأن تشکل بهتر است که محل خاصی برای این امر اختصاص داده شود.

در خصوص برخورداری از تخفیفات مالیاتی هم اداره امور اقتصادی و دارایی به شکل سلیقه‌ای عمل می‌کند

مشکلات دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری استان را بفرمایید.

قانونی وجود دارد که دارندگان پروانه وکالت و کد نظام پزشکی می‌توانند برای خرید دفتر کار و مطب تسهیلات مناسبی دریافت نمایند. در حالی که این مزیت برای دفاتر خدمات مسافرتی گردشگری وجود ندارد و دفاتر مجبور هستند از محل‌های استیجاری برای انجام فعالیت خود استفاده کنند که این امر موجب افزایش قیمت خدمات و کاهش سود دفتر می‌شود و امکان پویایی را از دفتر خدمات مسافرتی می‌گیرد و این امر موجب می‌شود دفاتر امکان استقلال نداشته باشند و به نوعی می‌توان گفت که بیشتر برای صاحبان املاک کار می‌کنند. در کشور ترکیه در همسایگی ما که در حوزه گردشگری هم پیشرفت قابل توجهی دارد، حمایت قابل توجهی از تأسیسات گردشگری می‌کنند و کمک‌های بلاعوض مالی به دفاتر خدمات مسافرتی پیش‌بینی کرده‌اند. البته در صدور مجوز فعالیت هم سختگیری‌های خاصی را دارند درحالی که این نوع حمایت‌ها در ایران وجود ندارد. درخصوص حمایت‌های بازاریابانه هم دفاتر با مشکل مواجه هستند و امکان تبلیغ و بازاریابی مناسب در اختیار دفاتر استان وجود ندارد. در خصوص برخورداری از تخفیفات مالیاتی هم اداره امور اقتصادی و دارایی به شکل سلیقه‌ای عمل می‌کند و برای دفاتر تجاری به صورت علی‌الرأس مالیات تعیین می‌کند



مصاحبه اقتصاد زنجان با مدیر
و سرمایه گذار منطقه نمونه
گردشگری شهر سفید:

۸۰۰ میلیارد ریال برای تکمیل پروژه نیاز داریم

❖ لطفا خودتان را معرفی نمایید.

من رزاق یداللهی سرمایه‌گذار منطقه نمونه گردشگری زنجان‌رود پایین (شهر سفید) هستم. قبل از سال ۱۳۵۷ در کارخانه نورد ذوب آهن کار می‌کردم و پس از آن وارد بازار شدم و حدود ۳۵ سال طلافروش بودم. به دلایلی از شغل طلافروشی منصرف شده و پس از مطالعه قبلی این نقطه را انتخاب کرده و در منطقه زنجان‌رود پایین (منطقه نیک پی) سرمایه‌گذاری کردم. در حال حاضر حدود ۱۰ سال است که در حال ساخت پروژه منطقه نمونه گردشگری زنجان‌رود پایین هستم.

❖ درخصوص پروژه منطقه نمونه گردشگری توضیحات لازم را ارائه بفرمایید.

این پروژه به لحاظ جغرافیایی در مرکز شمالغرب کشور قرار گرفته است. استان زنجان با هفت استان کشور همسایه است و در مسیر اصلی جاده ابریشم قرار دارد. به لحاظ نوع خدمت و سرمایه‌گذاری هم من مطالعه کافی داشته‌ام. به نظر من مردم به خاطر پیشرفت تکنولوژی امروزه وقت و زمان فراغت بیشتری دارند. اگر در گذشته یا کار می‌کردند و یا می‌خوابیدند، امروزه مدت زمان اندکی کار می‌کنند و اوقات فراغت بیشتری دارند که باید به نحوی آن را بگذرانند و نیاز به تفریح زیاد دارند. لذا من این منطقه را با رویکرد ایجاد یک مجموعه خاص گردشگری انتخاب کردم تا مراجعین بتوانند ساعتی را در این مکان به تفریح و تفرج بگذرانند.

❖ تفاوت منطقه نمونه گردشگری و مجتمع خدمات رفاهی چیست و الان وضعیت این منطقه چگونه است؟ آیا به استانداردهای لازم رسیده است؟

منطقه نمونه گردشگری فعلا در حد اسم است. در حال حاضر صرفا یک مجتمع خدمات بین راهی و مرکز پذیرایی است و با تعریف هیئت وزیران از منطقه نمونه گردشگری، فاصله بسیار دارد و دلیل آن هم این است که دولت تا امروز به وعده‌های خود عمل نکرده است. منطقه نمونه تعریف خاص و استاندارد خاص دارد. این مناطق

معمولا مجموعه‌ای کامل از خدمات اقامتی، پذیرایی، تفریحی و خدماتی در محدوده ای ایجاد می‌شود که به لحاظ

تاریخی دارای بناهای تاریخی بوده و همچنین از زیبایی طبیعی منحصر به فردی برخوردار باشد که این منطقه علاوه بر موقعیت خاص جغرافیایی به شهر نیک‌پی نزدیک است که کاروانسرای تاریخی دوره صفوی در آن بوده و یکی از قدیمی‌ترین ایستگاه‌های راه آهن نیز در آن قرار دارد. در حالی که مجتمع خدمات رفاهی بین راهی صرفا عبارت است از امکانات پذیرایی، جایگاه سوخت، و تعمیرگاه که با اندک دقت در وضعیت کنونی این مجموعه شاید بتوان گفت که مجموعه در حال حاضر بیش از آنکه منطقه نمونه گردشگری باشد، همانا مجتمع خدمات رفاهی بین‌راهی است و علت این وضعیت هم عدم تعهد دولت به وعده‌های خود در پرداخت تسهیلات یارانه‌ای بود.

❖ بخش‌های مختلفی که شما برای منطقه پیش‌بینی و طراحی کرده بودید، چه بود؟ برنامه ما اجرای یک شهرک کوچک بود با نگاه فردا که تمام نیازمندی‌های شهروندان را در آن پیش‌بینی و برآورده کنیم. ایجاد هتل، پارک ملل، پارک بازی کودکان، سالن همایش، رستوران‌های متنوع امکانات ورزشی و... بخشهای مختلف منطقه نمونه بود که تاکنون امکان اجرای آن به وجود نیامده است.

❖ موانع تحقق برنامه‌های شما چه بوده‌اند؟ آورده شما چقدر بوده و تعهدات دولت چه بود که محقق نشده است؟

طی مصوبه هیئت وزیران ۸۰ درصد سرمایه برآوردی منطقه نمونه به عنوان تعهد دولت بود که قرار بود به عنوان تسهیلات کم‌بهره یارانه‌ای در اختیار سرمایه‌گذار قرار گیرد. این مصوبه در کارگروه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان نیز طرح و تصویب شده است. ما به عنوان بخش خصوصی آورده خود را آوردیم لیکن مراجعات ما به بانک‌ها جواب نداد و با

وجود تکمیل مدارک، بانک‌ها از اختصاص تسهیلات به بهانه نبود اعتبار اقدامی نکردند و در حال حاضر بالای ۲۰۰ میلیارد ریال هزینه شده است در حالی که اگر در زمان خود اقدام می‌شد این پروژه با ۱۳۰ میلیارد ریال تکمیل می‌شد. الان برای تکمیل طرح مطابق نقشه‌ها، ما به مبلغ ۸۰۰ میلیارد ریال اعتبار نیازمندیم. در حال حاضر بخش‌هایی را راه‌اندازی کرده‌ایم و مجدانه پیگیر تکمیل طرح هستیم و بدین منظور از طریق سامانه کارا برای اخذ وام، درخواست ۴۵ میلیارد ریال اعتبار کرده‌ایم و خودم هم ۲۰ میلیارد ریال پیش‌بینی دارم.

❖ در حال حاضر خدمات مجموعه کدام هستند؟

در حال حاضر بیشتر خدمات عبوری به مسافران داده می‌شود از جمله رستوران، فروشگاه، سرویس بهداشتی، پمپ بنزین و گاز، و تعمیرگاه کوچک وجود دارد و در حال ایجاد سرویس بهداشتی جدید هستیم برای مسافران.

❖ برنامه شما برای جلوگیری از فرسایش مجموعه چیست؟

برای اینکه مجموعه در وضعیت نهایی خود یک مجموعه یک دست و مناسبی باشد مجبور هستیم که بخش‌های کنونی را تخریب و از نو احداث کنیم و سعی می‌کنیم در بخش نگهداری تلاش بیشتری کنیم. در مراحل بعدی ما پروژه‌های جایگزینی خواهیم داشت و به نظر من دولت موجب شکست این پروژه شده ولی من با تلاش مضاعف قصد جبران آن را دارم.

❖ انگیزه شما از سرمایه‌گذاری در این نقطه چه بوده است؟

من از کار خود پشیمان نیستم. مغازه ۱۰ متری من درآمد بیشتری نسبت به مجموعه الان داشت. اما من علاقمند بودم که در تولید نقش داشته باشم و اگر باز هم قبل برگردم همین کار را تکرار خواهم کرد من تعداد ۳۰۰۰ سکه طلا فروختم به مبلغ ۴۵۰ میلیون تومان که اگر الان بود حدود ۶

هم برای تکمیل پروژه مشارکت کنیم. **مشکلات شما در رسیدن به این نقطه چه چیزهایی بود اعم از مشکلاتی که به موجب قانون ایجاد می‌شد و یا ارگانی مشکل ایجاد می‌کرد؟**

ما در زمان یکی از مدیران کل در ساخت پست برق مشکل داشتیم. با وجود اینکه خود کارشناسان جانمایی لازم را برای پست برق انجام داده بودند، خودشان همان پست برق را تخریب کردند و بیش از یک میلیارد ریال مجموعه را متضرر کردند ولی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بیشترین همراهی را کردند ولی قدرتی نداشتند. هیچکدام از ادارات کمک شایانی به ما نکرده است. البته در بخش زیرساخت کمک اندکی به مجموعه شد که خیلی چشمگیر نبود و مدیر وقت

من توقع دارم که دولت سرمایه‌گذار به من معرفی کند تا با هم برای تکمیل پروژه مشارکت کنیم.

آقای نقی‌زاده محبوب درخصوص تأمین پست برق کمک‌های قابل قبولی کردند. **حرف آخر را خودتان بفرمایید.** مردم با توجه به پیشرفت تکنولوژی اوقات فراغت زیادی دارند. به نظر من برای توسعه گردشگری باید تدبیری اندیشید و برای گذران اوقات فراغت مردم باید برنامه‌ریزی‌های بیشتری انجام داد.

کیفیت خوب است ولی قیمت‌ها خیلی بالاست و مهمانداری و رعایت حقوق میهمان خیلی مدنظر نیست. از این جهت به نظر من کیفیت خدمات ما با قیمت‌هایمان تناسب دارد. در حالی که قیمت مجتمع‌های بین راهی قزوین خیلی بالاست. تعداد مسافران قزوین هم بسیار زیاد است. اگر توجه کرده باشید از عوارضی تهران تا قزوین ترافیک مسافر است و پس از قزوین، تا تبریز به دلیل کاهش مسافر خدمات هم کمتر است. البته وضعیت اقتصادی منطقه هم شرط است. ما در شهر زنجان هم خیلی امکانات رفاهی مناسب نداریم. بیشتر مسافران دریا هم از مسیر قزوین تردد می‌کنند. من نسبت به قیمت و نرخ اقلام خودمان در مقایسه با نرخ تاسیسات گردشگری استان قزوین انتقاد دارم و باید نرخ ما اصلاح شود تا کیفیت خدمات نیز متناسب با آن درخواست شود. در ضمن نظارت هم لازم است.

برنامه شما برای تکمیل پروژه حاضر در صورت عدم اختصاص تسهیلات چیست؟ مجموعه تقریباً به حالت درآمدزایی رسیده است و اگر تسهیلات ندهند ما مجبور هستیم تا از محل درآمد برای تکمیل پروژه استفاده کنیم و برنامه خودمان را تا زمانی که هستیم ادامه می‌دهیم. **انتظار شما از ارگان‌های دولتی و دیگران برای تکمیل پروژه چیست؟** در حال حاضر کسی حاضر به سرمایه‌گذاری در این منطقه نیست. من توقع داشتم که دولت سرمایه‌گذار به من معرفی کند تا با

میلیارد تومان ارزش داشت و حتی خانه‌ام را فروخته‌ام اما وقتی می‌بینم مسافر در راه مانده‌ای به این مجموعه پناه می‌آورد خوشحال می‌شوم. اینجا بیشتر از ۵۰ نفر اشتغال مستقیم دارند و بیش از ۱۰۰ نفر اشتغال غیرمستقیم دارد.

کیفیت خدمات در حال ارائه شما در مجتمع چگونه است؟

باتوجه به نوع نیروی انسانی و آموزش‌های مورد نظر، کیفیت مناسبی در خدمات آنگونه که باید و شاید وجود ندارد. در حال حاضر بخش‌های مختلف در اجاره بهره‌برداران مختلف است و طی قرارداد از آنها تعهد گرفته‌ایم که خدمات مناسبی ارائه دهند. اما با توجه به فصلی بودن کار

هیچکدام از ادارات کمک شایانی به ما نکرده است

در منطقه، نیروی دائمی وجود نداشته و طبیعی است که کیفیت خدمات هم پایین باشد.

وضعیت خدمات بین راهی مسیر تهران تا تبریز چگونه است و بهترین نقطه‌ای که خدمات می‌دهد کدام منطقه است؟ علت کیفیت پایین مجموعه‌های مسیر زنجان چیست؟

متأسفانه نگاه کاسب‌کارانه موجب کاهش کیفیت خدمات شده است. در برخی مناطق



نشریه گردشگری، میراث فرهنگی، صنایع دستی و اقتصاد شهری استان زنجان

دفتر خدمات مسافرتی و گردشگری پدیده نو

آدرس: زنجان، خیابان امام، جنب بانک صادرات

تلفن: ۳۳۳۲۸۶۳۴ - ۰۲۴ و ۳۳۳۳۴۴۶۶ - ۰۲۴ تلگرام: @padidehnou_zanjan



سجاد خدایی
عضو شورای اسلامی شهر زنجان

معبّر پیاده یا پیاده راه



عکس: تزئینی

پیاده روی و جابجایی انسان در مسیرهای پیاده و فضاهای شهری از حقوق مسلم و طبیعی انسان است که در گذشته های نه چندان دور نیز اکثر شهرها درمقیاس حرکت عابر پیاده بر محورهای پیاده به ویژه در هسته مرکزی شهر به عنوان مکانهای اصلی تعاملات اجتماعی، اقتصادی و تجاری، تردد و گردش استوار بوده اند. گسترش شهرنشینی و زندگی ماشینی بسیاری از شاخص های کیفی زندگی را دچار مخاطره اساسی نموده و پیامدهای ناگوار اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و کالبدی برای شهرها به وجود آورده، در پی زوال کیفیت زندگی شهری ایجاد پیاده راههای شهری که تقریباً از دهه ۱۹۵۰ در پی بازسازی و بازآفرینی شهرهای جنگ زده اروپائی به ویژه آلمان شروع شد و توجه به مسئله حضور انسان و حرکت پیاده به عنوان یکی از عوامل موثر در کیفی سازی زندگی شهروندان مورد توجه جدی واقع گردید و با وارد شدن موضوعات اجتماعی رفتاری نظیر آسیب شناسی های رفتاری، مقیاس ادراکی و کیفیت خاطره سازی از دیدگاه شخصی پیاده اقداماتی شکل گرفت که در نتیجه منجر به ایجاد مسیرها و محدوده های خاصی شد که اغلب با تأسی از گذشته و هویت های تاریخی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی در مکان یابی ها و مراکز شهری مورد توجه قرار گرفتند که دارای مزایائی متعدد نظیر ایجاد حسن مکانی، امنیت محیطی، آرامش روحی و روانی، تحکیم روابط انسان با محیط، ملاحظیات زیست محیطی، افزایش و بهبود تعاملات اجتماعی، ایجاد و رونق مبادلات تجاری، برقراری و افزایش حسن مشارکت، وحدت و همدلی و ... می باشند.

این فضاهای شهری در آشفته بازار زندگی ماشینی شاید بتواند پاسخی بر نیازهای متعالی انسانها در شهر باشد، چرا که شهر و شهر نشینی فقط وجود بناها و خیابانها و فروشگاههای مختلف نیست، بلکه بستری است که در آن جامعه مدنی تبلور یافته و به تعالی می رسد.

پیاده راهها، معابری با بالاترین حد نقش اجتماعی هستند که در آنها تسلط کامل با عابر پیاده است و از وسائل نقلیه موتوری تنها به منظور سرویس دهی به زندگی جاری در آن معبر استفاده می شود (آ.و. ۱۰: ۱۳۷۵) و می توان آن را زیر مجموعه حمل و نقل غیر موتوری دانست که گسترش و افزایش استفاده از آنها باعث تحقق هدف رسیدن به حمل و نقل پایدار می باشد و می تواند نقش مهمی در بهبود شرایط حمل و نقلی شهرها ایفا

با اصلاح فضاهای پیرامونی به عنوان یکی از پایدارترین روشها از جنبه های مختلف کالبدی، اجتماعی، زیست محیطی، فرهنگی، اقتصادی و حتی سیاسی باعث توسعه پایدار شهر گردد.

فلذا امیدواریم که با انجام مقدمات لازم پیش گفته و توجه به مباحث کیفی سازی و بهبود مستمر ابعاد کالبدی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و ترافیکی شاهد افزایش کیفیت زندگی در هر دو بعد عینی و ذهنی آن در این بافت باشیم و الزاماً به عنوان یکی از شاخص های توسعه شهری باید به گونه ای کارکرد داشته باشد که ضمن حفظ هویت محلی و تضمین کسب و کار در محدوده طرح بازار امکان ضرور و بهره برداری برای کلیه اقشار جامعه اعم از افراد عادی، سالمندان، معلولین و روشندان را در بستری امن و ایمن فراهم سازد.

در پایان متذکر می گردم که مسیر تعریف شده، شروع حرکت توجه به مبحث مهم پیاده محوری و خط گردشگری زنان می باشد که گامهای تکمیلی تر آن باید برداشته شود و برای تحقق این مهم همکاری و معاضدت مردم فهیم و با بصیرت، کسبه و بازاریان، سمن های مردم نهاد، کلیه دستگاههای اجرایی مرتبط با مجموعه شورای اسلامی شهر و مدیریت شهری و تخصیص اعتبارات استانی در این خصوص قطعاً لازم و راهگشا خواهد بود.

کند. پس گرفتن فضای خیابان از خودروها و وسایل نقلیه و تبدیل آن به پیاده راه به عنوان ابزاری برای فعالیت جمعی است که خود به عنوان مقصد نیز تعریف می شوند، مکان هایی که مردم به آنجا می آیند، در زندگی شهری آن شرکت می کنند، می مانند و به آن حس تعلق پیدا می کنند.

در چند دهه اخیر پیاده راه سازی در شهرهای تاریخی و بزرگ ایران آغاز گردیده است و با توجه به وجود اماکن تاریخی نظیر بازار بزرگ سرپوشیده، عمارت دارائی و ذوالفقاری، مسجد جامع، مسجد خانم، حسینیه اعظم، زینبیه اعظم، رختشویخانه، امامزاده ابراهیم (ع) و مسیر حرکت دسته های عزاداری در هشتم و یازدهم محرم و نیز طرح بزرگ میدان شهری سبزه میدان تعریف پیاده راه حذفاصل سبزه میدان تا میدان انقلاب و به عنوان بخشی از چشم انداز توریسم لاین (خط گردشگری) زنجان که در دستور کار شورای پنجم می باشد که حداقل بتواند آغازگر این حرکت باشد می تواند در نوع خود کم نظیر باشد و از این رو جهت کسب توفیقات حداکثری در بازار تولید عرصه عمومی و فضای شهری که بتواند کارکرد بهتری در ایجاد تعاملات و پیوندهای اجتماعی ایفا نماید الزاماً باید با شناخت و مطالعه این مسیرها منطبق با سازگاری ذهنی مردم اقدام شود و در نقش کانونهای رشد



دکتر مسیح اله معصومی
شهردار زنجان

شهردار زنجان خبر داد :

توسعه گردشگری از برنامه های محوری شهرداری زنجان است

شهردار زنجان ادامه داد: شهرداری قراردادی با مشاور دنبال می کند که برای گردشگر مسیر و برنامه تعریف شده ای داشته باشد و به این طریق نقاط ضعف و قوت گردشگری زنجان شناسایی و تقویت شود.

وی با بیان اینکه توسعه و تقویت گردشگری یکی از برنامه های هشت گانه شهرداری است، ادامه داد: شهرداری معتقد است که باید برای دستیابی به اهداف خود با دستگاه های دیگر تعامل داشته باشد و سایر نهادها و دستگاه های اجرایی هم باید متقابلاً با شهرداری در تعامل باشند.

هم اکنون شهرداری در کنار بنیاد مسکن در تلاش برای ساماندهی و اجرای طرح زنجانرود و مشارکت در طرح ساماندهی بازار زنجان است.

شهردار زنجان اضافه کرد: از سوی دیگر شهرداری به جای ساخت بناهای جدید اداری، بدنبال تملک و احیای خانه های قدیمی و دارای ارزش تاریخی و بهره برداری از آن به عنوان فضای اداری است.

وی خاطر نشان کرد: در صورتی که اصرار بر کم رنگ کردن یا حذف حضور خودرو در هسته مرکزی شهر هستیم یا سبزه میدان به یکی از بحث های اصلی شهرداری تبدیل شده است، برای ارزشی است که بافت تاریخی و قدیمی زنجان دارد.

معصومی تاکید کرد: معتقدیم که نباید تمام بافت تاریخی و قدیمی شهر به بهانه تعریض معبر تخریب شود و از همین رو در عمل از ماه های گذشته شهرداری شروع به ساماندهی این مناطق کرده است.

شهردار زنجان گفت: توسعه گردشگری برای دستیابی به توسعه پایدار و افزایش درآمد شهروندان، یکی از برنامه های محوری این شهرداری بشمار می آید.

مسیح اله معصومی افزود: شهرداری در عمل بدنبال توسعه گردشگری با ساماندهی و بهره برداری از طرح های عمرانی در دست اجرا است.

وی یکی از نمونه های این طرح ها را زنجانرود خواند و اظهار کرد: زنجانرود پیش از این به محلی برای جمع آوری فاضلاب های شهری و محیطی سرشار از لجن تبدیل شده بود که هم اکنون عملیات ساماندهی و تبدیل اطراف سه پل میربها، سید محمد و سردار به مکان تاریخی و گردشگری با سرعت در دست اجرا است.



نشریه گردشگری، میراث
فرهنگی، صنایع دستی و
اقتصاد شهری استان زنجان

دفتر خدمات مسافرتی و گردشگری تهم گشت

فروش بلیط قطار - هواپیما - مجری تورهای سیاحتی: کیش، ترکیه، لبنان، دبی و...

مدور گواهینامه بین المللی رانندگی - مدور اسناد مالکیت و پلاک ترانزیت خودرو و موتور (کاپتاژ)



قواعد بازاریابی موفق مقاصد گردشگری



بلوک، نه مغازه خرده فروشی و چهار غذاخوری مشغول فعالیت باشند.

**کارکنان خط مقدم باید
افرادی آگاه و مطلع به مقصد
باشند و سایر بخشها، جاذبه‌ها
و تسهیلات را ترویج نمایند
تا بازدیدکنندگان مدت زمان
بیشتری را در مقصد بمانند.**

۴ - تبدیل نقاط ضعف به قوت
تقریباً تمامی جوامع و جاذبه‌ها مسائل و
مشکلات خود را دارند. خلاقانه به فکر تبدیل

مسئولیت‌های سازمانی باشد. این برنامه باید با
طرح‌ها و برنامه‌های کلان فعلی و نیز برنامه‌های
توسعه اقتصادی هماهنگی داشته باشد.

۲ - اهمیت افراد خط مقدم
کارکنان خط مقدم جزو ارزشمندترین افراد
تیم فروش هستند چرا که این نیروها اولین
تماس را با مشتری دارند. کارکنان خط مقدم
باید افرادی آگاه و مطلع به مقصد باشند و سایر
بخشها، جاذبه‌ها و تسهیلات را ترویج نمایند تا
بازدیدکنندگان مدت زمان بیشتری را در مقصد
بمانند.

۳ - ترکیب مهم
به منظور جذب و ماندگاری بازدیدکنندگان در
مقصد، باید در فواصل مناسب خرده فروشیها
و غذاخوری‌هایی وجود داشته باشند. خرید و
غذاخوری از فعالیتهای عمده بازدیدکنندگان در
پیاده روهاست. به عنوان یک قاعده سرانگشتی
در جوامع روستایی باید به ازای هر دو یا سه

مطالب زیر برگرفته از سخنرانی راجر بروکس
است که به همراه مائوری فورمن کتاب "بایست
و پنج قاعده گردشگری موفق" را به رشته
تحریر درآورده‌اند. مطالب به صورت خلاصه
فصول کتاب ارائه شده است. برخی از فصول
ادغام شده است. سادگی مطالب ارائه شده به
معنی سادگی اجرای آنها نیست. هر موفقیتی نیاز
به کار سخت، تحقیق، صبر و کنترل نتایج و کار
و کار و کار دارد.

۱ - موفقیت یا یک برنامه مناسب آغاز می‌شود
تدوین یک برنامه توسعه و بازاریابی گردشگری،
قاعده نخست گردشگری موفق است. این برنامه
می بایست شامل موارد متعددی از قبیل توسعه
محصول، توسعه و بروزرسانی، جایگاه‌یابی
مجدد (بازجایگاه‌یابی) یا برندسازی، جاذبه‌ها و
رویدادها، خدمات و تسهیلات بازدیدکنندگان،
همکاری بخش خصوصی/ دولتی، استخدام،
بودجه‌بندی و سرمایه‌گذاری و در آخر

ازای هر دلار سرمایه گذاری در روابط عمومی، ۳ دلار بازگشت سرمایه خواهید داشت.

۱۴ - وبسایت تأثیرگذار
امروزه غالب افراد به اینترنت دسترسی دارند و تحقیقات نشان می‌دهد که در جوامع توسعه یافته بیش از ۹۰ درصد کاربران اینترنت، برنامه سفر خود را با استفاده از وب تدارک می‌بینند و از این رو اینترنت اولین منبع برنامه‌ریزی سفر می‌باشد.

اگر شما وبسایت دارید، آیا مشتریان شما به راحتی می‌توانند شما را در وب پیدا کنند؟ وبسایت شما در مقایسه با رقبا چگونه سنجیده می‌شود؟ تجربه آنلاین مشتریان را فعال کنید و به یاد داشته باشید که جاذبه‌های خود را ارتقا دهید و نه مکان یا سازمان خود را. چندین هزار دلار صرف توسعه وبسایت می‌شود و نگهداری مناسب آن دور ریختن پول نیست. حتی می‌توانید با کمی صرف پول از گزینه اول بودن وبسایت خود در جستجوهای اینترنتی اطمینان حاصل کنید.

۱۵ - فراوانی (تکرار) تبلیغات
تکرار تبلیغات بسیار مهمتر از تنوع مکانی آن است. کسانی که تبلیغات شما را می‌بینند باید "اولین بودن در ذهن مشتری" را توسعه دهند. برای مثال وقتی واژه فست فود مد نظر باشد، بسیاری به یاد مک‌دونالد می‌افتند چرا که مک‌دونالد فراوانی مناسبی در تبلیغات خود داشته است.

سعی نکنید «همه چیز برای همه کس» باشید.

۱۶ - قاعده استفاده از بیلبردها
اگر از بیلبردهای جاده ای استفاده می‌کنید، این بیلبردها باید به رهگذران جاده‌ای دلیل توقف و یا ورود به مقصد شما را بدهند. همیشه مدنظر قرار دهید که چرا من (مسافر) باید بایستم (نگویید به ... خوش آمدید). خروجی راه های عبوری باید به لحاظ بصری زیبا و جذاب باشد. بر دلایل متقاعد کننده برای ایستادن و وارد شدن به مقصد تأکید داشته باشید.

۱۷ - استفاده از لغات کم در تبلیغات
مسافران و رانندگان گذری از آزاد راه‌ها و بزرگراه‌ها تنها ۴ ثانیه برای دیدن پیام شما فرصت دارند. لغات و کلمات بیش از حد، یعنی پیام شما نادیده گرفته خواهد شد. به صورت میانگین بیش از ۱۲ کلمه در بیلبردها استفاده نکنید. ساده باشید و گرافیک ساده‌ای داشته باشید.

از تصویر در کمپین بازاریابی خود استفاده می‌کنید از تصاویر چشم‌اندازی اجتناب کنید. چشم اندازها تنها برای چند لحظه در ذهن می‌مانند. در عوض از تصاویر افرادی که در حال خنده و شادی هستند استفاده کنید. بینندگان بیشتر تصاویری که نشانگر ابراز احساسات افراد هست را به خاطر می‌سپارند.

۱۰ - برندینگ
برندینگ حتی در بعد محلی نیز، برای موفقیت در گردشگری حیاتی است. برندینگ بسیار بیشتر از لوگو است؛ چیزی است که شما را از رقبایان متمایز می‌سازد، ارزش و تصویر شما در ذهن مشتری است. سعی نکنید «همه چیز برای همه کس» باشید.

۱۱ - عکاسی جذاب
هیچ چیزی همانند عکاسی باعث فروش در گردشگری نمی‌شود. عکسهای استفاده شده به منظور اهداف گردشگری باید در بیننده ایجاد اشتیاق کرده و وی را برای رفتن به محل نمایش برانگیزاند. همانطور که پیشتر نیز اشاره شد شما سعی در فروش تجربه دارید و عکس شما نیز باید باعث ایجاد علاقه در بیننده شود. عکاسی باید آیتم محوری در بروشورها، تالاشهای روابط عمومی و به خصوص در وب باشد.

۱۲ - خاتمه فروش
اغلب جوامع و جاذبه ها میزان قابل توجهی پول خرج تبلیغات می‌کنند. اصل «دکمه فراخوان» در تبلیغات به این منظور است که مشتری بالقوه را آگاه کنیم (صدا بزنیم) و یک بروشور به او بدهیم یا بخواهیم که وبسایت ما را ببینند. اگر مد نظر ما این موارد باشد، بروشور و وبسایت ما باید به اندازه کافی خوب باشند تا فروش کند. در غیر این صورت تلاشهای تبلیغاتی ما هدر خواهد رفت.

در هنگام تبلیغ به موارد جزئی نیز توجه داشته باشید. برای مثال بهترین رنگها برای استفاده در بروشورهای گردشگری قرمز و زرد است چرا که این رنگها توجه بیننده را به خود جلب می‌کنند.

۱۳ - روابط عمومی
اگر چه به هر دو مورد نیاز داریم ولی اهمیت روابط عمومی بسی بیشتر از تبلیغات است. اجرای یک کمپین روابط عمومی حرفه‌ای می‌تواند چندین مزیت داشته باشد: برند شما را خواهد ساخت، تصویر شما را بهبود خواهد داد، اعتبار شما را افزوده و بازگشت سرمایه آن بیش از تبلیغات صرف خواهد بود. روابط عمومی چگونگی ساخت برند توسط شما و تبلیغات چگونگی نگهداری جایگاه شماست. مطالعات نشان می‌دهد که به

این نقاط منفی به نقاط قوت و مثبت باشید. از این طریق و با استفاده از فنون ترویجی هوشمندانه می‌توانید گردشگران را به جامعه خود جذب کنید.

۵ - بی‌همتایی
به منظور کسب موفقیت، مقصد شما باید ارزش سفر را داشته باشد. یک بازدیدکننده باید بتواند شما را از سایرین متمایز سازد و شما باید خلاقانه خود را از سایرین متمایز سازید. بی‌همتایی باعث می‌شود بازدیدکننده مسافت بیشتری را مسافرت کند.

۶ - داستانسرایی
موزه ها و سایر مراکز اینچنینی باید همواره داستانهایی را برای بیان داشته باشند و تنها اشیا را به نمایش نگذارند. داستانها باعث ماندگاری بیشتر بازدیدکنندگان در مقصد می‌شوند که این به معنی هزینه‌کرد بیشتر از سوی آنان است. داستانها در ذهن بازدیدکنندگان خواهند ماند و داستانهای جالب و جذاب به سایرین نیز گفته خواهند شد. بیشتر افراد مقاصد را از طریق شنیده های خود انتخاب می‌کنند تا سایر شیوه‌ها.

بیشتر افراد مقاصد را از طریق شنیده های خود انتخاب می‌کنند تا سایر شیوه‌ها.

۷ - قاعده چهار برابر
افراد در صورتی حاضرند به فواصل دور سفر کنند که شما چیز جذابی برای ارائه به آنها داشته باشید. در صورت سفر به مقصدی باید جاذبه‌های کافی برای دیدن و فعالیت‌های کافی برای انجام دادن، وجود داشته باشد. به صورت کلی باید چهار برابر زمانی که به منظور سفر به مقصدی وقت صرف شده است، فعالیت‌های سرگرم کننده در مقصد وجود داشته باشد.

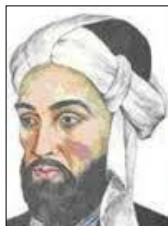
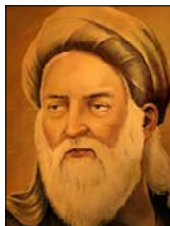
۸ - بازاریابی در برابر توسعه محصول
پیش از بازاریابی جامعه خود، مطمئن شوید که برای مشتریان جذاب هستید. اگر محصول شما کیفیت بالایی ندارد، تلاشهای بازاریابی شما هدر خواهد رفت. توسعه محصول می‌بایستی همواره در اولویت اول قرار داشته باشد و هیچگاه تمام نشود. داشتن آمیخته توسعه محصول مناسب و بازاریابی همیشه با اهمیت است.

۹ - فروش تجربه
همواره سعی در فروش تجارب مرتبط با فعالیتها داشته باشید و نه صرفا مکانها. اگر





پنج گنج دانش



است و شاگردی روزبه در این مدرسه افتخاری پس غرور انگیز. آموزگار دبستان توفیق، رضا روزبه در سال ۱۳۳۰ در رشته فیزیک دانشگاه تهران پذیرفته شد و دانشجویی موفق در رشته فیزیک بود و همچون بسیاری از فارغ التحصیلان آن زمان دانشگاه، مجال آن را داشت که اسباب مهاجرت جمع کند و در بهترین دانشگاه‌های آن روزگار در اروپا و آمریکا ادامه تحصیل و زندگی بدهد و چه بسا عضو مجامع معتبر علمی دنیا بشود. اما شوق او به معلمی و ذوقش در تدریس موجب شد تا در یکی از معروفترین آموزشگاه‌های کشور به نام مدرسه علوی که توسط حاج علی اصغر کرباسچیان و حاج مقدس تهرانی و شالچیان راه‌اندازی شد به مدیریت بپردازد و این مدرسه معروف تحت مدیریت استاد رضا روزبه آغاز به کار کرد.

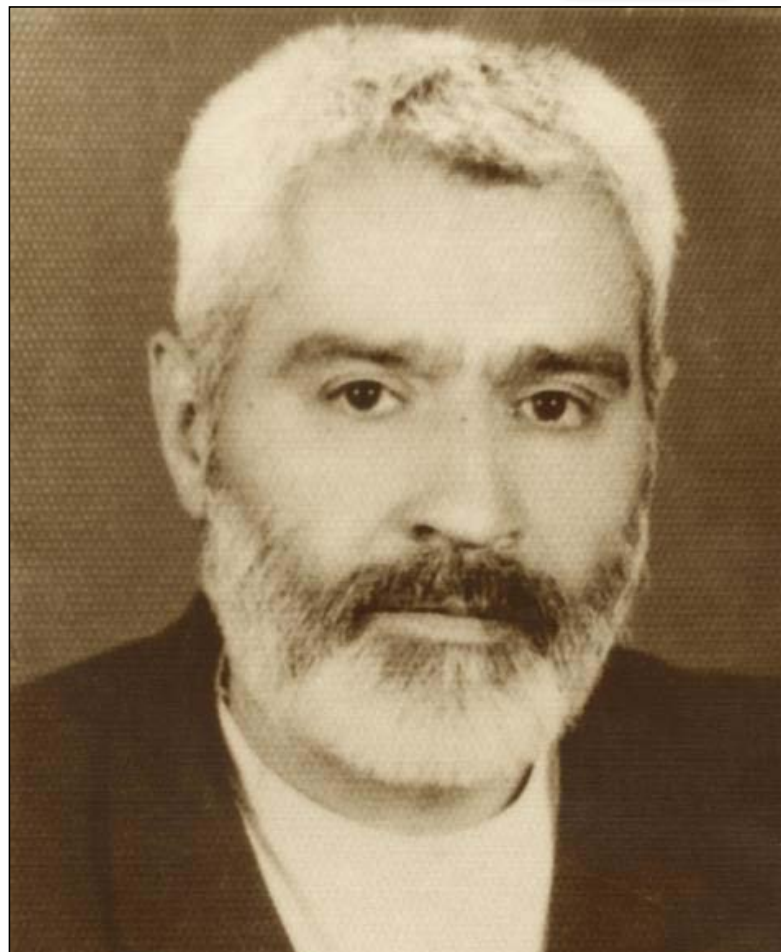
اگرچه استاد رضا روزبه دانش آموخته رشته فیزیک بود و ارتباط نزدیکی با دکتر هوشیار و پروفیسور حسابی داشت، لیکن همچون بسیاری از دانشمندان و علمای آن زمان از جمله خود پروفیسور حسابی طالب علم اخلاق، فقه، فلسفه و معارف اسلامی بود. در جلسات تفسیر قرآن و علوم اسلامی نزد علما و فقهای آن زمان، حکمت اشراق، معیارالعلم غزالی و مبدأ و معاد صدرالمتهلین را فراگرفت.

آشنایی با علم فیزیک و آموخته‌های فلسفی، دینی و عرفانی وی گویا چنان بوده است که آثار علمی باقیمانده از وی علاوه بر محتوای حکمی رنگ و بوی آموزشی داشته باشد. شاید او جای خالی کتب آموزشی را در مدارس حس کرده بود که آثاری همچون اثبات جهان ماوراء، اثبات وجود خدا، عصمت پیامبران، ولایت، فقه، عربی آسان، روش آسان در تعلیم قرآن و خداشناسی را تألیف کرد.

خاطرات و عکس‌های به جا مانده از استاد رضا روزبه حاکی از آن است که نشانی از غرور و تکبر و خودخواهی و یا خودخواهی و تکبر و غرور در او نیست. لباس ساده، نگاهی مسئولانه و نگران، سایه‌ای گسترده و وجدانی بیدار را می‌توان از تصاویر او بیرون کشید. رفتار احترام‌آمیز و متواضع او با بزرگان و اطرافیان زبانزد همگان است.

پنجاه و دو سالگی برای پایان کسی که رسالتی عظیم دارد، کمی عجولانه است. اما تقدیر و شاید بی‌احتیاطی موجب شد که استاد با قرارگیری در معرض تشعشعات رادیواکتیو به بیماری لاعلاج سرطان مبتلا شود و دار فانی را به ما واگذارد.

یادش گرمی و نام بلند آوازه.



استاد

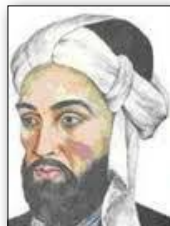
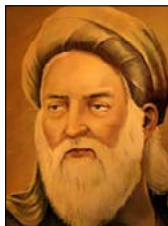
هستند، کامل بنویسم کی بود. اما امروز اگر به کسی نشانی بدهم حتماً به او می‌گویم که استاد رضا روزبه یک معلم بود. وقتی به سال ۱۳۰۰ هجری شمسی در شهر زنجان به دنیا آمد هنوز رضا بود. رضا نزد پدر و عمویش تملذ کرد و آن زمان که پایان مقطع متوسطه برای مردم موفقیتی همسنگ با پزشک شدن امروز بود، معلم شد.

در دبستان توفیق زنجان درس دادن از بهترین سابقه‌هاست و تحصیل در این دبستان افتخاری

دانش‌آموز مدرسه ابتدایی رازی وقتی نشانی خانه‌اش را در فرم‌های ثبت نام مدرسه می‌نوشت از کنار نام خیابان روزبه بی‌هیچ حسی می‌گذشت. نه از رضا خبری در نشانی‌ها داشت و نه از استاد چیزی در یاد.

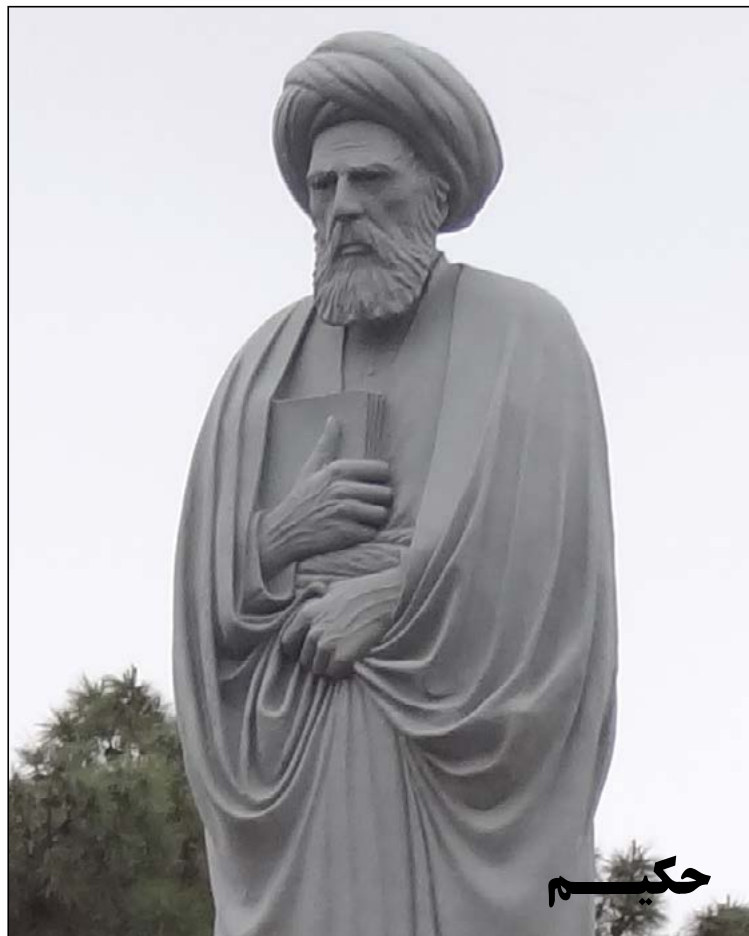
مهمترین کار معلم ریاضی مدرسه یاد دادن چهار عمل اصلی بود و کمی کسر و نوشتن اعداد تا رقم ۴۰۰ هزار که طاقت هر دانش‌آموز مقطع ابتدایی را می‌فرسود. یادم نیست اولین روزی که فهمیدم باید نام خیابانمان را برای کسانی که به دنبال نشانی من

پنج گنج دانش



مقال حکیم هیدجی، هم به ترک و هم به فارسی دیوان شعر دارد. شرح منظومه سبزواری، رساله دخانیه و کشکول هیدجی از آثار اوست. تخلص او در اشعار ترکی ابتدا مغنی و سپس هیدجی است. اخلاق، عرفان و مسائل اجتماعی موضوع اشعار او را تشکیل می‌دهد. دانشمند منکر مرگ اختیاری، با یک حادثه عجیب که علامه طهرانی در کتاب معادشناسی آن را نقل کرده است به وادی عرفان وارد می‌شود و این شاید آخرین پله‌ی باقیمانده تا حکمت وی بوده است. پیرمردی روستایی وارد حجره شیخ محمد می‌شود و در پیش چشمانش انالله گفته و به سوی خدا می‌شتابد. آنگاه که شیخ سراسیمه و دلنگران خود را مهبای پاسخگویی به حکومت می‌کرد، مرد روستایی نام خداگویان از وادی مرگ باز می‌گردد و شیخ را با اسرار هستی آشنا می‌سازد. از آن پس حکیم هیدجی تفکر و ذکر و عبادت و سیر آفاق انفس را در کنار تعلیم و تعلم قرار می‌دهد تا در سال ۱۳۵۶ هجری قمری به دیار باقی می‌شتابد.

مزار و مدفن حکیم در شهر قم در کنار مزار ابن بابویه قمی و قاضی سعید قمی است. بوگون اذیت یار و مذمت اغیار خدا بیلیر کی منی عؤمرو دن اندیب بیزار منه بو عقل، اذیت اندیر، دور ائی ساقی گتیر پیاله، آپار عقلی، جانیمی قورتار بنای - عؤمرومو بیر جام یله ائله ویران دئییل بو عؤمر، مگر مایه - غم و آزار قیتیب نئجه دونه‌نین چئگنینی، یوک آلتین دا سیخار، سیخیب منی بو روزگار ناهنجار گول اوزون، ائشیکه آتدی پرده دن، ائی وای ائویم بیخیلیدی، کی بوندان سورا ایشیم‌دیر زار هانی او کس، کی منیم حالیم انا اوره‌گی هارا گنلیم، کیمه اوز دردیمنی اندیم اظهار منه مذمت اندیرلر کی سن، امه یارامان (۱) بو دوغرو دور، من اؤزوم، بو سؤزه واریم اقرار سؤگود آغاجینا، ائتمک گرک بو ایرادی او دا منیم کیمی گلمه‌ز امه، گتیرمز بار دئییرله لاف محبت ووران بلایه دؤزه‌ر یالان دئمزله، منیم حق سؤزه یوخوم انکار دؤزه‌ن بلایه منم هیدجلی، اگر گتیرم بیانه حالیمی، آغلار منه در و دیوار



حکیم

که حکیم خوانند بدان معنی است که وی بر هر چه در عالم معنا و ماده است قدرت فهم دارد. حکیم هیدجی شخصیتی عجیب و واقع بین داشت و درخصوص مسائل اجتماعی دارای عقاید خاص بوده است. همچون بسیاری از علما، دانشمندان، فقها و عرفا ارزشی برای این دنیا قائل نبوده و مرگ را سفری نیکو می‌دانسته است. نسبت به زنان و کودکان چندان مهربان نیست. نه به معنای اینکه به این گروه از جامعه مهر نورزیده است بلکه به نظر می‌رسد از باب تعلق، زنان و کودکان را دلبستگی آور می‌دانسته است. این وضع در اشعار و افکار وی روشن است و ما البته به این امر کاری نداریم. حکیم را شاعری نمی‌شاید. اما شعر زبان حکیم است و سخن را حکما بر وزن می‌رانند و در این

هیدج از توابع شهرستان ابهر و شهری از شهرهای زنجان است. هیدج اگر به خاطر باغات و هوای خوش و لهجه خاص و تولیدکنندگان کفش و حوزه علمیه‌اش مشهور نباشد، بی‌گمان به خاطر نوزاده سال ۱۲۷۰ هجری قمری، محمد نام هیدجی شهرت یافته است.

در حوزه علمیه‌ای با اعتبار حوزه علمیه هیدج در این شهر زیبا و کوچک شاید بایستی علما و فقها و دانشمندان زیادی تربیت کرده باشد اما همین محمد هیدجی کافیت تا نام ای شهر و حوزه را بر سر زبانها بیندازد. محمد در کسب علوم در محضر علما و دانشمندان از پلکان اول تا صدرالمنتهی، چنان در هیدج و قزوین و تهران و عتبات صعود کرد تا به حکمت رسید و آنکس را



آئین تجلیل از پیشکسوتان

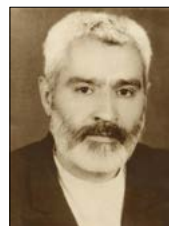
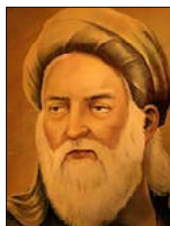


صنایع دستی استان زنجان



عکاس: رضا ولایی

پنج گنج دانش



شیخ

در دل کوه کنده شده است) معروف است. داستان گریه‌ای که آمار میهمانان شیخ را برای خادم شیخ می‌گرفت داستانی خواندنی است اگرچه برای کسانی غیرقابل باور است. همان گریه‌ای که با فدای جان خود و انداختن خود در دیگ غذای مسموم، جان تعدادی از مریدان و میهمانان شیخ را نجات داد آنگاه که پیش چشم خادم، خود را داخل دیگ غذا انداخت تا بفهماند که ماری سمی نیز قبل از او در دیگ افتاده است و خادم آن را ندیده است.

معروف است و مشهور و منقول که قبر اخی فرج زنجان در محدوده میدان انقلاب زنجان بوده است. در یکی از کوچه‌ها، یا خانه‌ها و یا مغازه‌هایی که امروزه در شمالغرب میدان واقع است. اگرچه نشانی از این قبر امروزه پیدا نیست، لیک می‌توان نام او را بر سر خیابان سعدی نشانه کرد همچون صدرجهان که کمی آنسوتر نشانه است.

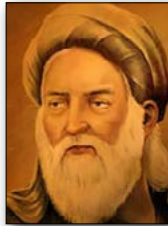
چهارپایان، روزی، چوبی بر الاغی زد و از رنج این ضربه الاغ به سخن آمد که: شیخ چنان بزن که خود نیز تاب آن داشته باشی! شاید این سخن همان قانون چندم نیوتون نباشد، اما کشفی منطقی از قوانین طبیعت است که می‌گوید زدی ضربتی، ضربتی نوش کن.

بدین ترتیب بود که اخی فرج ترک شغل و پیشه کرد و باقی عمر را در راه کشف حقیقت چنان پیمود که می‌گویند مستجاب الدعوه بوده است. عجا با وضعیت ارتباطات آن زمان که طی طریق و سیر جهان صورت می‌گرفت و پیام‌ها را پیامبرانی اندک بود، در اندک زمانی خانقاه شیخ در زنجان محل مراجعه ساکنان و مریدان وی از گوشه گوشه کشورهای اسلامی شد و مجالس و محافل انس و خلوت در خانقاه وی تشکیل می‌شد و عبادتگاه شیخ در دامنه کوه (گاوازندگ فعلی) مأمن چهل روزه مریدانش بود که امروزه به چله خانه و داش مسجد (مسجد سنگی که

مطالعه شرح احوال بزرگان تاریخ، از انبیا تا اوصیا و عرفا و اهل دل، گاه چنان خون در رگهای آدمی می‌دواند و می‌جهاند که انسان بسیاری از "وقایع اتفاقیه"ی چنان امروز را در نمی‌یابد. مناقشات و منازعات بدین بزرگی، کشتارها و جنگها و درگیری‌هایی که گاه هزاران انسان را به کام مرگ فرو می‌برد و کسی را ککی نمی‌گذرد. آنگاه چوپانی و نجاری و خیاطی به مقام نبوت می‌رسند و بدون تشبیه، زخمی بر حیوانی، گاه انسانی را در مسیری متفاوت قرار می‌دهد. از این گونه است سرنوشت اخی فرج، مکار زنجان که به شغل چارپاداری مشغول بود و زخمی که بر چارپایی وارد کرد مکار زنجان را به شیخ طریقت تبدیل نمود. شیخ اخی فرج زنجان. زمان حیات شیخ به اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری قمری برمی‌گردد.

اخی فرج که به کار اجاره و کرایه چهارپایان مشغول بود "گویا" به رسم هدایت

پنج گنج دانش



شهاب‌الدین

جاری می‌کردند مورد خشم و غضب فرمانروایان قرار گرفته و قربانی دسیسه علمای درباری می‌شدند. شیخ نه تنها انقلابی در تفکر عرفانی به راه انداخت بلکه بر آن بود تا نظام اجتماعی مبتنی بر منافع اقتصادی را از میان بردارد و بدین گونه بود که بندگان درم و دینار نورالانوار را حجابی کردند بر سر راه جویندگان معرفت و شیخ را در سی و هشت سالگی در زندان حلب شهید کردند.

مشى عرفانى شیخ شهاب‌الدین سهروردی مورد توجه فلاسفه و مورخان برجسته معاصر از جمله ماسینیون، دکتر سید حسین نصر، هانری کربن و دیگران قرار گرفته و حکمت اشراق اندیشه غالب بر فلسفه امروز جهان است.

شیخ شهاب‌الدین در ۳۸ سال حیات خود ۴۹ اثر برجسته فلسفی خلق کرد که هر کدام به نوبه خود گنج معرفت هستند.

متعدد کرد. شیخ مراکز فرهنگ و تمدن و علم و دانش آن زمان را در نوردید و راه معرفت را در نور دید.

سر سودایی شیخ با زبان شیوایش از سرهای دیگر سوا بود.

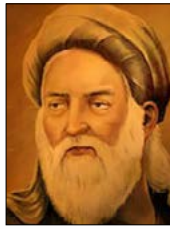
سهروردی در مسیر دانش‌اندوزی خود به دیاربکر و آناتولی و سپس به شامات رفت. از دمشق به حلب راهی شد و در حلب با ملک ظاهرشاه پسر صلاح‌الدین ایوبی دیدار کرد. این ایام جنگ‌ها و نبردهایی در سرزمین‌های اسلامی در جریان بود و مشی‌های سیاسی و فکری هر دم توفانی به پا می‌کرد و سرها در گریبان فرومی‌برد و گاه سرها به باد می‌داد. مناقشات و مجادلات و منازعات علمی از دیرباز از مهمترین سرگرمی‌های حکمرانان بود که دانشمندان و علما را همچون گلابیاتور به جان هم می‌انداختند و در این بلوا کسانی که اندیشه‌های بدیع را بی پروا بر زبان

روستای قره قوش امروز شهری است به نام سهرورد. سهرورد را به فلسفه و گردوهایش و یا به گردو و فیلسوفانش می‌شناسند. فیلسوفانش رفته‌اند و باغ‌های گردو هنوز برجاست

شیخ شهاب‌الدین سهروردی به سال ۵۳۳ هجری قمری در سهرورد زنجان که امروز شهری است از شهرهای شهرستان خدابنده دیده به جهان گشود. همچون بسیاری از بزرگان پس از سپری کردن دوران کودکی، از موطن خود رفت. در شهر مراغه که در آن روزگار برای خود مرکزیتی در علم و دانش داشت به تحصیل حکمت پرداخت. در مراغه در کنار فخرالدین رازی در محضر مجدالدین جیلی شاگرد بود و سپس راهی اصفهان شد. در شهر اصفهان با فلسفه مشاء آشنا شد. آشنایی با فلسفه که در آن روزگار نشان ورود هر اندیشمندی به وادی حیرانی بود، شیخ را راهی سفرهای طولانی و



پنج گنج دانش



و صدا البته برای نشر و ترویج آموخته‌هایش تا مدت‌ها بعد و تاکنون ادامه دارد. شاید شیراز بیش از هر جای دیگری قبل از زنجان از موهبت حضور دکتر بهره‌ها برده باشد اما دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان که زمانی مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه بود و در سال ۱۳۷۰ به دست دکتر تأسیس شد، مهمترین اثر او است.

دانشگاهی که علاوه بر سیستم مدیریت، دارای نظام خاص آموزشی است و دانش‌آموختگان و دانشجویان این دانشگاه دکتر را پرفسور می‌خوانند و پرفسور فقط استاد آنها نیست بلکه کاریمای علمی- آموزشی تمام کسانی است که به علم و دانش عشق می‌ورزند.

اینک پرفسور هم برای دانشگاه سربلندی به همراه دارد و نیز برای بقال و خواربارفروش و راننده تاکسی و نانوا و روزنامه‌چی و همه‌چی، پرفسور است. شاید وقتی می‌گویند پرفسور دیگر لازم نباشد که نام و نام خانوادگی او را بر زبان آورد چرا که فقط یک نفر است که بدین نام خوانده می‌شود و آن هم خود پرفسور است.

یک روز پرفسور را از دانشگاهش جدا کردند. ولی برایش خیلی مهم نبود چرا که معتقد بود اساتید و دانشجویان این دانشگاه کار خودشان را می‌کنند و به این کارها کاری ندارند.

و اینگونه است که عاقلان همه می‌دانند که پرفسور کیست و جایگاهش کجاست و چه خوشبخت کسی که در هر مقامی که در دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان است پرفسور را همیشه در کنار خود ببیند.

فهرست کارهای علمی و مقامات و مسئولیت‌های اجرایی پرفسور را در این مقال ذکر کردن ضرورتی ندارد. فقط فکر می‌کنم هرکس میهمانی داشت و یا خواست راهی برای فرزندش نشان دهد باید سری به دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان بزند و برای پرفسور طول عمر آرزو کند و فاتحه‌ای برای مرحوم محمد ترکمان بخواند که بخش اعظم هزینه احداث کتابخانه دانشگاه را البته با درایت پرفسور، تأمین کرده است.

آن هم قصه‌ای دارد شنیدنی!

فهم ما در دریافت علل پدیده‌ها دلیل بر غیرعلمی بودن آن پدیده نیست. همه پدیده‌های جهان هستی در اثر یک رابطه منطقی علمی پدیدار می‌شوند. آنگاه که ما علت را نمی‌یابیم به خرافه چنگ می‌زنیم. ولی یوسف و دوستانش چنین نباید باشند. به هر حال اگر به ذهن او هم زدیک نشده باشیم، اعتقاد من این است که هرچه انسان محیط‌تر باشد بر پدیده‌های جهان هستی، رابطه علی- معلولی پدیده‌ها را درک خواهد کرد و این همان انگیزه‌ای است که به نظر

نگارنده فرد را به آموزش و تحصیل دانش فیزیک ترغیب می‌کند.

در مسیر حرکت به سوی کسب مدارج علمی، یوسف به سال ۱۳۲۹ وارد دانشگاه تهران شد و در رشته فیزیک مشغول به تحصیل شد.

جریانات سیاسی سال‌های ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۲ فضای خاصی را در ایران آن روز به لحاظ سیاسی به وجود آورده بود اما بسیاری از افراد بودند که همچون نانوایان و خیاطان و درودگران و کشاورزان مشغول کار خود بودند. پس از فارغ‌التحصیلی، یوسف ثبوتی مدتی نقشه‌برداری کرد و از این طریق بود که با کمک دکتر حسین کشی افشار راهی کانادا شد و پس از اخذ مدرک فوق‌لیسانس، دکترای خود را در رشته اختر فیزیک از دانشگاه شیکاگو گرفت. در دانشگاه نیوکاسل استادیار شد و سپس به ایران آمد. آمدن دکتر یوسف ثبوتی به ایران رهاوردی برای نظام آموزش دانشگاهی ایران داشت. رفت و آمد دکتر به کشورهای مختلف برای کسب دانش



پروفسور

از همان زمان کودکی یعنی چند سال پس از تولدش به سال ۱۳۱۱ در شهر زنجان، یوسف از حواس چندگانه‌اش (که احتمالاً بیش از ۵ فقره بود) برای درک و لمس و شناخت آنچه که در خیال و واقعیت وجود داشت استفاده می‌کرد. استفاده صحیح و آگاهانه از حواس چندگانه خدادادی مزیتی است که برخی افراد نسبت به برخی دیگر دارند و گاه به درد می‌خورند و گاه درد به همراه دارند.

پشت نیمکت چوبی کلاس مقطع ابتدایی، هنوز هم به خاطر دارد که تپله‌ها و حرکت آنها را به حرکت سیارات تشبیه می‌کرد و در فهم عظمت جهان هستی شوق پایان‌ناپذیر داشت و جویای علتها و پویای دلایل بود در هر آن چیزی که می‌دید و می‌شنید و می‌بویید و می‌چشید و می‌بوسید و می‌فهمید!

به نظر من یوسف هم می‌دانست که جهان و حرکت آن به معنای جهان هستی، که ما و کهکشانمان احتمالاً ذره کوچکی از آن هستیم، براساس قوانین علمی و در تابعیت از نظمی خاص خلق و به حرکت درآمده است. عدم



ملیحه عامری
دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی گردشگری دانشگاه
آزاد اسلامی واحد تربت حیدریه
ملیحه نامینی
کارشناسی ارشد اکوتوریسم دانشگاه علم و فرهنگ تهران

برنامه های نگهداری، پایش و باز زنده سازی میراث تاریخی فرهنگی

مطالعه موردی: گنبد سلطانیه

چکیده:

بدون شک میراث تاریخی هر کشور و جامعه بیانگر فرهنگ و تمدن ملت ها می باشد. کشور ایران با بیش از ۷۰۰۰ سال تمدن در تاریخ خود و با حکومت های مختلف در طول تاریخ خود و نگرش های مختلف حاکمان و فرهنگ های متفاوت در طول این سال ها دارای میراث تاریخی بیشماری است. میراث تاریخی در طول زمان طبیعتاً دچار فرسودگی شده و رو به نابودی می روند. در سال های گذشته به دلیل مدیریت ضعیف در کشور و عدم برنامه ریزی مناسب بسیاری از این آثار رو به نابودی رفته اند. و برنامه ریزی ها و برنامه های سازمان میراث فرهنگی جوابگوی جلوگیری از نابودی این آثار ارزشمند نبوده است. در این مقاله به پیشنهاد برنامه های مدیریت و باز زنده سازی آثار تاریخی و به صورت مطالعه ای گنبد سلطانیه می پردازیم و به ارائه پیشنهاداتی برای جلوگیری از نابودی این آثار ارزشمند می پردازیم.

واژگان کلیدی: میراث تاریخی، باز زنده سازی، مدیریت، گنبد سلطانیه

۱- مقدمه:

قابلیت های میراث فرهنگی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و نقشی که این میراث در راستای توسعه اقتصادی و اجتماعی ایفا می کنند روشن و آشکار می باشد. حفاظت از میراث فرهنگی بویژه میراث فرهنگی در شهرهای کشور ما نیز به دلیل وجود و وفور استعدادهای بالقوه می تواند نقش مهم و اساسی را در توسعه روستائی و کاهش بیکاری و جلوگیری از مهاجرت و افزایش درآمد و بهبود وضع زندگی روستائیان ایفا نماید. در صورت برنامه ریزی صحیح و ایجاد بسترهای مناسب در جهت بهبود حفاظت از این میراث و بهبود سطح زندگی و کاهش شکاف طبقاتی موجود بین شهر و روستا موثر خواهد بود. گسترش فرهنگ از آثار تاریخی و حمایت و پشتیبانی دولت از این آثار تاریخی باید از اولویت های ضروری و اساسی برنامه ریزان و مدیریت قرار گیرد تا زمینه رشد و توسعه فراهم شود.

در این مقاله، به بررسی نگهداری پایش و زنده سازی میراث فرهنگی (گنبد سلطانیه) برنامه های پیش رو و راهکار های باز زنده سازی این بنا می پردازیم.

۲- ادبیات نظری:

۲-۱- مرمت

مرمت واژه ای است کلی، مشخص، مداخله های

فنی - عملی که به منظور تضمین تداوم حیات یک اثر هنری صورت می گیرند. [۱]

۲-۲- مرمت و انواع آن

مرمت عبارت از لحظه شناسایی یک اثر از نظر ترکیب فیزیکی و تاریخی و هنری، به منظور انتقال به آینده.

حفاظت به معنای کلیه روش ها و فرآیندهای توجه به یک مکان برای حفظ اهمیت فرهنگی آن به کار می رود، که شامل نگهداری و بر اساس اوضاع و احوال احتمالاً شامل مراقبت، مرمت، بازسازی و سازگار کردن و عموماً ترکیبی از موارد فوق است. [۱]

نگهداری به معنای مراقبت و حفظ دایمی بافت، محتوی و جایگاه قرارگیری یک مکان است، و باید آن را با تعمیر متمایز دانست. تعمیر مستلزم مرمت و بازسازی است و بر همین اساس باید ملاحظه شود. [۱]

مراقبت به معنای نگهداری از بافت یک مکان به شکل فعلی خود و به تأخیر انداختن فساد و ویرانی آن است.

مرمت به معنای بازگردانی بافت موجود یک مکان به وضعیتی قبلی، از طریق برداشتن افزوده ها یا سرهم بند کردن اجزاء آن، بدون بهره گیری از مصالح جدید است.

بازسازی به معنای بازگردانی یک مکان به وضعیتی شناخته شده است و وجه تمایز آن، به کارگیری مصالح (کهنه یا نو) در بافت می باشد، که نباید آن را با بازآفرینی یا بازسازی فرضی، که خارج از حوزه این منشور است، اشتباه کرد. سازگاری به معنای تعدیل و تبدیل یک مکان است به نحوی که برای کاربری به شکل مورد

نظر مناسب و هم ساز باشد. [۲]

۲-۳- انواع مرمت عبارتند از:

۱- مرمت علمی و آرکئولوژیک (با مطالعه و تأمل انجام گرفته و بسیار ساده می باشد. محکم کردن بناها، سوار کردن المانهای جدا شده اثر، حفاری بناهای دوران کلاسیک بخصوص یونان

و روم، عملکرد بنا عوض می شود). [۳]

۲- مرمت آرکیستیک و یا هنری (مرمت گر اجازه خلق و ابداع دارد. قسمت های از بین رفته با روحیات جدید مرمت گر ترمیم می شود، بناهای دوران گوتیک و رنسانس، بناها یا دارای عملکرد هستند و یا اینکه ما برای ادامه حیات بنا باید به آنها عملکرد بدهیم). مرمت ممکن است به یکی از موارد زیر اشاره داشته باشد:

• مرمت ابنیه

• مرمت اثر هنری

• عملیات تعمیر و نگهداری

۲-۴- حفاظت بناهای تاریخی

بناهای با ارزش تاریخی عمدتاً بناهایی هستند که احداث آنها به دورانی باز میگردد که در ساخت آنها اصول و محاسبات عمرانی به شیوه هایی که امروز رایج است رعایت نگردیده است. این مسئله باعث می شود خبر آسیب های جدی به این بناها بر اثر عوامل مخمل طبیعی با عملکرد آبی یا تدریجی ویا عوامل مخمل انسانی منتشر گردد. [۳]

۲-۵- میراث فرهنگی و پدیده نوین سازی

از آنجا که فرهنگ ریشه در آداب و سنن دارد در مواردی همچون سدی در برابر نوین سازی به چشم می آید، اما این واقعیت که ملت های جهان با نپذیرفتن الگوهای بیگانه بر حفظ



نشریه گردشگری، میراث
فرهنگی، صنایع دستی و
اقتصاد شهری استان زنجان

هویت خود پافشاری می کنند نه تنها تحلی منفی محسوب نمی شود بلکه از دیدگاه ملی و بین المللی باید از آن استقبال کرد. آنچه ملت ها از پذیرش آنها سرباز میزنند الگوهایی هستند که به علت بی اصالتی ارزش و تحرکی به انسان نمی بخشد از سوی دیگر غلبه بر نوین سازی در کشورهای جهان سوم با توجه به شواهد موجود می تواند از راه هایی جز تقلید کورکورانه از الگوهای بیگانه تحقق یابد.[۴]

۲-۶ - مشکلات حفاظت از میراث فرهنگی ایران با داشتن بیش از دو میلیون و هفتصد هزار اثر فرهنگی و تاریخی، گنجینه هایی را در خود جای داده که تنها به ایرانیان تعلق ندارد بلکه بخشی از میراث بشری است. کشور ما به واسطه برخورداری از این حجم عظیم از آثار تاریخی و فرهنگی جزو ده کشور نخست دنیا از لحاظ جاذبه های گردشگری شناخته شده است که در صورت بهره برداری از این موقعیت، دلارهای نفتی نقش خود را در عرصه اقتصاد و درآمد ارزی کشور به سرعت از دست خواهد داد. [۵] پدیده تعرض به بناهای تاریخی و میراث فرهنگی و بی توجهی به حفظ اصل و حریم آنها، نه تنها این موقعیت را تهدید می کند بلکه نگرانی دوستداران فرهنگ و تاریخ ایران زمین را نسبت به نبود اراده قوی و با ثبات در پایدار نگهداشتن این آثار بر می انگیزد. حفظ و نگهداری این گنجینه ها که هم افتخار ملی محسوب می شوند بخشی از وظایف سازمان میراث فرهنگی کشور است که به گفته مسئولان آن با داشتن منابع محدود مالی و انسانی و امکانات حفاظتی اندک، به هیچ وجه قدرت انجام چنین وظیفه ای را ندارد.[۶]

۳ - مطالعه موردی: (گنبد سلطانیه در زنجان)

۳-۱ - مختصات جغرافیایی استان زنجان استان زنجان در شمال غرب کشور و ما بین هفت استان از کشور واقع گردیده است و از شمال با استان اردبیل و استان گیلان، از شمال شرقی و مشرق با استان قزوین، از جنوب با استان همدان، از جنوب غربی با استان کردستان و از مغرب با استان آذربایجان غربی و از شمال غرب با استان آذربایجان شرقی همسایه است. این استان در ۴۷ درجه و ۱۰ دقیقه تا ۵۰ درجه و ۵ دقیقه طول شرقی و ۳۵ درجه و ۲۵ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۱۰ دقیقه عرض شمالی خط استوا، با مساحتی نزدیک به ۳۹۳۶۹ کیلومتر مربع قرار گرفته است. [۷]

۳-۲ - معماری گنبد سلطانیه

زمین طبیعی سلطانیه فشرده و یکپارچه متشکل از مواد آهکی و خاک رس و خرده سنگ های کوچک است. این ویژگی سبب شده تا زیر پای گنبد سلطانیه محکم و سفت شود. از علل پایداری در مقابل عوامل تخریبی مختلف همین یکپارچگی زمین است [۷] در بنای سلطانیه

روابط معماری در دو جهت، عمودی و افقی حل شده است. طبق معمول حرکت عمودی بر عهده مناره ها قرار دارد، حرکت افقی در هشت ضلع صورت می گیرد که ارتباط آن ها به وسیله اجزای عمودی برقرار است.[۸] بنای تاریخی گنبد سلطانیه با ارتفاع ۵/۴۸ متر و قطر دهانه داخلی ۵/۲۵ متر به دستور سلطان محمد خدابنده در مدت حدود ۹ سال از سال ۷۰۴ تا ۷۱۳ هجری قمری در داخل ارگ سلطنتی احداث شده [۹] که ارگ مذکور با پلان مربع به ابعاد ۲۹۶، ۳۱۴ متر، دارای ۱۶ برج و دو دروازه شمالی و جنوبی با استفاده از سنگ های آهکی سبز ساخته شده است.

گنبد سلطانیه در دوره برپایی مرتفعترین بنای جهان بوده و هم اکنون نیز یکی از عظیم ترین بناهای تاریخی جهان به شمار می رود. این بنا قسمتی از مجموعه عظیمی است که به ابواب البر مشهور بوده و شامل دارالشفاء، بیت القانون، بیت الحکمه، دارالیاذه و ... می باشد. این بنا در فضاهای جانبی آرامگاه دارای پلان مربع مستطیل بوده و ادامه مجموعه در طبقات هشت ضلعی متمایل به منتظم است.



شکل ۱ - گنبد سلطانیه

این گنبد از سه فضای گنبد خانه، تربت خانه سردابه تشکیل شده و از نظر حجمی و ترکیب فضا این بنا با معماری هیچکدام از مقابر اسلامی ایران مطابقت ندارد در حالیکه این وضعیت را می توان با آئین تدفین مغول که در دو مرحله انجام می گرفت، مطابقت داده و آن را با معماری ترکیبی از مراسم تدفین مغول تبیین نمود. با توجه به این طرز تفکر گنبد خانه محل عزاداری به جسد، سردابه محل نگهداری و تدفین جسد و تربت خانه فضای مسقف بالای سردابه می باشد. ورودی اصلی آرامگاه اول جایو در ایوان های شمال شرقی و شمال غربی تعبیه شده و کاربرد ایوانهای شمالی، شرقی و غربی پنجره می باشند. پلان فضای گنبد خانه متمایل به هشت ضلعی منتظم و طول هر یک از

اضلاع از ۰/۶۱۰ متر تا ۱/۶۱۰ متر متغیر است. قطر گنبد خانه ۴۰/۲۴ متر می باشد در این فضا ۸ جرز سنگین با عرض ۳۲/۶ تا ۲۵/۷ متر با سطح مقطع ۵۰ متر مربع قرار گرفته و مهمترین وجه مشخصه تحول معماری از درون سلجوقی به دوران ایلخانی را نمایش می دهد. در حد فاصل این جرزها ایوانها و بنائی در دو طبقه اجرا گردیده و ارتفاع طبقه همکف از رقوم فعلی ۷/۹ متر و ارتفاع طبقه اول از رقوم هم کف ۱۹/۷۰ متر قابل اندازه گیری می باشد. کف این فضا با استفاده از سنگ رخام سفید مفروشی بوده است. [۱۰]

۳-۳ - طرح حفاظت و باز زنده سازی گنبد سلطانیه:

در بحث حفاظت سنگهای حصار بایستی به موضوع کلی رطوبت توجه خاصی داشت. زیرا که در بین عوامل متعدد تخریب، بدون تردید رطوبت حاصل از منابع مختلف بهترین عامل به شمار می آید.

در واقع بایستی متذکر شد که عدم وجود آب باعث می گردد که:

۱ - هیچگونه فعل و انفعال شیمیایی در اجزا متشکله سنگ رخ ندهد.

۲ - نمکهای محلول جابجا، متبلور یا باز متبلور نشوند.

۳ - آلودگی های شناور در هوا در قطرات آب حل نشده بطوریکه مدتی طولانی در تماس و مجاورت با مواد متشکله سنگ قرار نگیرد.

۴ - پدیده یخ زدگی اتفاق نمی افتد.

بنابراین قطع یا محدود نمودن نفوذ آب در سنگها از اولین اقدامات حفاظتی در این باره طرح می شود. جهت قطع نفوذ و محدود نمودن رطوبت پیشنهاد می گردد:

۱ - ایجاد کانال زهکشی در بخش نمای بیرونی حصار

۲ - ایجاد کانال تهویه هوا در جدار داخلی دیوار حصار

با توجه به انبوه قطعات سنگهای حصار ارگ که در پی آزاد سازی حریم گنبد سلطانیه بدست آمده پیشنهاد می گردد کلیه سنگهای پراکنده چه در داخل ارگ و چه در خارج از آن کاملاً جمع آوری گردد و پس از طبقه بندی از جهت کیفیت و ابعاد سنگها با مطالعه دقیق در بازسازی بخشهای از بین رفته و صدمه دیده حصار ارگ مورد استفاده قرار گیرد. اصطلاحاً به این عمل مرمت آناستالوز یا دوباره چینی گویند.

۳-۳-۱ - مرمت موضعی

الف - سنگهای متلاشی شده: این گروه سنگها بدلیل اینکه از لحاظ هنری و ارزش حجاری دارای اهمیت زیادی نبوده قابلیت بارگذاری و احیاء بخشهای فوقانی را ندارند و بایستی برداشته شوند و سنگهای جدید تراش داده با رعایت ضوابط و اصول علمی جایگزین گردند.

نماید. نخستین نکته ای که در امر تعمیر بناهای باستانی پیش می آید آنست که از نظر اسلوب و شیوه چه رویه ای را باید پیش گرفت آیا هنگام تعمیر یک اثر تاریخی باید در نظر داشت که آنچه در معرض انهدام قرار گرفته است درست همانند آنچه بهنگام آبادانی در آن بنا به چشم می خورده است دوباره زنده کرد یا آنکه در ترمیم خرابی ها باید به بهتر ساختن بنا توجه نمود. در حدود یک قرن پیش کشورهای اروپایی پذیرفته بودند که هنگام تعمیر یک بنای تاریخی باید همه بخش های آن را به شیوه معماری و زینت های قرون میانه در آورد و این طرز تفکر چنان میان باستان شناسان و معماران و هنرمندان طرفدار پیدا کرده بود که حتی پاره ای بناها را هم که نیازمند به مرمت نبود به این شیوه درآوردند به این ترتیب بسیاری از ساختمانها ی باشکوه رنسانس از میان رفت. اینگونه تغییرات بر آن نظر استوار بود که معمولا یک ساختمان تاریخی در دوره های گوناگون پدیدار گشته و بخش های مختلف آن به شیوه های متنوع بوجود آمده است از اینرو لازمست برای بخشیدن هماهنگی بیشتر به تمامی اثر همه قسمتهای آنرا به شیوه واحد در آورد. ولی کم کم در مقابل این گروه عده دیگری پیدا شدند که نه تنها این رویه را نمی پسندیدند بلکه اعتقاد آنها بر آن بود که مجموعه یک بنای تاریخی هر چه باشد خود یک حقیقت تاریخی است و باید آنچنان که هست به آن احترام گذاشت و این گروه بر مبنای یک عکس العمل طبیعی آنچنان در عقاید خود جلو رفتند که اگر بر حسب مثال در یک بنای باستانی بخش بسیار زشت و ناپسندی هم که به هیچ وجه نه ارزش هنری داشت نه از نظر شیوه در خور اهمیت بود فرو می ریخت بر آن بودند که باید آن بخش را بی کم و کسر به حال اول در آورد در هر حال چنین بنظر می رسد که در امر تعمیر و مرمت بناهای باستانی نمی توان یکباره ذوق و سلیقه را کنار گذاشت و کورکورانه از تاریخ پیروی کرد. همچنین نمی توان یکباره سلیقه شخصی را جایگزین یک واقعیت تاریخی و باستانی نمود. ما در ایران بناهایی چون مسجد جامع کهنه اصفهان را داریم که خود گویای ده قرن بلکه بیشتر تاریخ معماری در ایران است بخش های گوناگون آن هر یک به شیوه زمان خود ساخته شده و تزئین گردیده است و همه آنها به سهم خود دلپسند و زیبایست و بعلت همبستگی شیوه در معماری ایرانی ضمن قرون متمادی تعادل هماهنگی هم در این بنا از میان نرفته است و ما هرگز نمی توانیم به خود اجازه دهیم در تعمیر این بنا شیوه سلجوقی را برصفوی یا صفوی را بر تیموری رجحان دهیم ولی اگر درهمین بنا کاشی از کاشیکاری ها بکلی از میان رفته باشد و هیچگونه

سلطانیه مانند شاهنامه در زمان خودش یک نهضت است که پس از دوران مغول و تهاجم به ایران که بر اثر آن بسیاری از دانشمندان، آثار تاریخی و شهرها از بین رفتند، ساخته شده است.

ایرانیان با ساختن گنبد سلطانیه فرهنگ و تمدن خود را نشان دادند. فرهنگی که متعلق به هزار سال پیش از حمله مغول بود و این نشان دهنده توان مردم ایران و علم آنها در شناخت مصالح، سازه و زمین بود. مردم ایران با ساخت این بنای باشکوه نمایش فرهنگی دادند و فرهنگ آنها مغولها را شکست داد. این بنا ویژگیهای خاصی دارد که یکی از برجسته ترین آنها ارتباط معماری و طبیعت در ساخت این بناست، زیرا در دشتی ساخته شده که بسیار سبز بوده و به سبب همین ویژگی به عنوان پایتخت دوم بعد از تبریز در نظر گرفته شده است. [۱۰]

با نگاه به این بنای زیبا به وضوح شاهد ارتباط معماری و تناسب هستیم، زیرا پشت زیبایی این بنای سه طبقه، یک سازه که به طور کامل فنی است، وجود دارد. تقسیم بار بنا به گونه فنی و علمی، منحنی رانش این نما را در معماری حل کرده و این نشان میدهد که فن و معماری به صورت مشترک در ساخت آن دخیل بوده و این یکی از ویژگیهای برجسته این نماست. نکته دیگر درباره بنای گنبد سلطانیه این است که در جایی ساخته شده که زمین مقاومت خوبی دارد. به همین سبب، پی آن ۵۰ تا ۶۰ سانتیمتر بیشتر نیست، زیرا آنها زمین را دست نزده و آنرا نشکسته اند، زیرا زمین شناسی را به طور دقیق می شناخته اند. بناهایی از این دست، مدیریت مملکت و توانایی تولید ایرانیان اند، زیرا جنبه های مختلف معماری، فرهنگ و تمدن مردم ایران را نشان میدهند که گواهی میدهند، آنها از علوم شناخت کاشی، رنگ، کار، مصالح، معماری، زلزله و زمین شناسی آگاه بوده اند.

نتیجه گیری

آثار باستانی هر کشور پیشینه تاریخی آن کشور محسوب می گردد و این آثار دارای ارزش و اهمیت فراوانی هستند مردم با دیدن آنها به وحدت ارزش های انسانی پی می برند و آثار باستانی را میراثی همگانی می دانند. هر تکه ای از ایران دارای ارزش تاریخی است و تمدنی چند هزارساله است و برای حفظ و نگهداری آن باید تلاش بسیار نمود. خوشبختانه برنامه وسیع و دامنه داری همانند یک جهاد ملی برای حفظ و نگهداری آثار معماری باستانی در کشور در حال انجام می باشد بنابراین شاید بررسی آنچه در زمینه نگاهداری و مرمت آثار باستانی در پاره ای کشورهای اروپایی معمول گشته از نظر آگاهی مردم سرزمین ما بی فایده نباشد و توجه به بهره گیری از تجربیات بیشمار که در این باره بعمل آمده است بتواند ما را در این راه یاری

ب - سنگهای با ترک عمیق : اینگونه سنگها بایستی با روشهای علمی کدگذاری و پیاده شوند، اینگونه سنگها پس از پیاده نمودن بایستی به دقت پاک شده و در هوای آزاد خشک گردند. سپس اقدام به وصلی به صورت دوخت و دوز توسط میله های برنجی یا فولادی با چسب مخصوص سنگ و وصلی و مرمت گردد.

ج - سنگهای لب پر شده : جهت مرمت سنگهای فوق پیشنهاد می گردد با درصد مناسبی از چسب سنگ مخصوص و پودر سنگ از جنس سنگهای اصلی مورد نظر ملاتی تهیه و به دقت بخشهای از بین رفته مرمت و بازسازی شود.

د - سنگهای پوسته پوسته شده : اینگونه سنگ ها پس از برداشتن سطح پوسته شده آن بایستی با مواد استحکام بخش پارالوئید ۱۵٪ به صورت اسپری (افشاندن) سطحشان را تثبیت نمود و امکان تنفس و خشکانیدن سنگ را از پشت دیوار فراهم نمود.

ه - سنگهای شوره زده : بایستی ابتدا با روشهای شستشو توسط آب مقطر شوره های سطحی را پاک نماییم و این عمل را تا حصول اطمینان از قطع تبلور نمکها ادامه دهیم. پس از آن سطح مورد نظر را با موارد استحکام بخش تثبیت نمود.

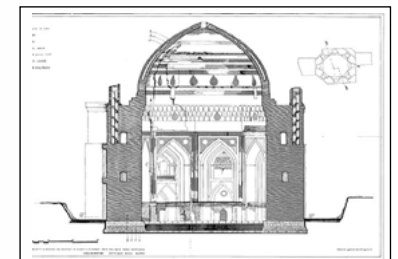
۳-۳-۲ - مرمت تکمیلی

روش مرمت تکمیلی در بازسازی بخشهای از بین رفته بناهای تاریخی انجام می گردد که این امر به خاطر تداوم حیات یک بنا و یا عنصر شهری در محیط شهر صورت می گیرد و از جمله دشوارترین امور مرمتی نیز می باشد. جهت مرمت تکمیلی حصار ارگ سلطانیه دو راه حل پیشنهاد می گردد. [۱۰]

الف - استخراج سنگ از معادن سنگ قدیمی اطراف

ب - ساخت قطعات بتنی همرنگ با سنگ های بکار رفته در حصار گنبد

الف - استخراج سنگ (بازسازی با مصالح اصلی) : این امر که در سالهای اخیر نیز در بخش هایی از حصار بصورت موضعی انجام پذیرفته می تواند بعنوان یکی از روشهای مرمت تکمیلی مورد استفاده قرار گیرد.



شکل ۲ - مرمت تکمیلی

۴-۳- پیگیری مرمت سلطانیه از سوی میراث جهانی

نشریه گردشگری، میراث فرهنگی، صنایع دستی و اقتصاد شهری استان زنجان



شرکت خدمات مسافرتی و گردشگری شهین سیر زنجان (برگزارکننده تورهای زنجان گردی)

آدرس: زنجان، اسلام آباد، خیابان دستغیب شمالی، نبش کوچه موسوی، پلاک ۳

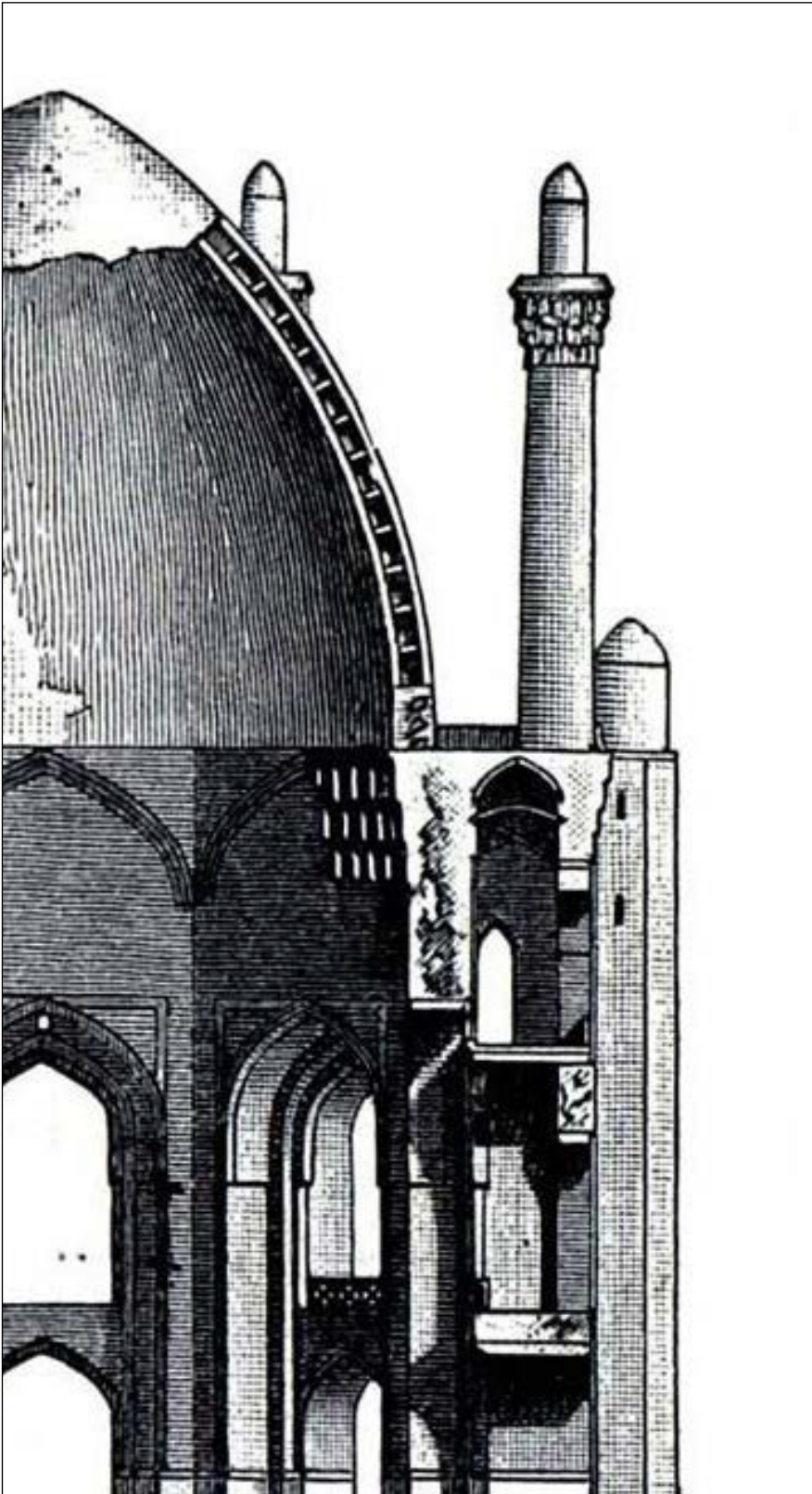
تلفن: ۳۳۵۸۱۷۰۰ - ۰۲۴ و ۳۳۵۸۱۶۰۰ - ۰۲۴ همراه: ۰۹۱۰۹۷۶۱۶۰۰ و ۰۹۱۰۹۷۶۱۷۰۰

سندی هم در دست نباشد که از روی آن بتوان به نقش اولیه آن تزیین پی برد در آنحال شاید روا باشد هنگام پدید کردن آن بخش به حفظ هماهنگی در تمامی بنا و کیفیت ممتاز آن به هر حال بیشتر سلجوقی است تا صفوی آن قسمت را به شیوه عالی در آوریم واز کاشی خشتی که در دوره های بعد متداول گشت صرف نظر نمائیم. نکته دیگری که در امر تعمیر و تجدید بناهای باستانی پیش می آید آنست که پاره ای اوقات یک اثر تاریخی بکلی ویران گشته و هنگامی در صدد تعمیر آن بر می آیند که فقط چند پی باقی مانده و توده ای به هم انباشته بیشتر از بنا به جای مانده است در اینگونه موارد با توجه به مدارک و اسناد این بنا را همانند آنچه در گذشته بوده است برپا کرد یا آنکه لازم است در ساختن مجدد آن ذوق و سلیقه تازه ای به کار برد و مهر قرن حاضر را بر آن زد. البته اهل فن در همه موارد بادویاره سازی بناها با همان مصالح و صد درصد با همان اسلوب پیشین موافق نیستند و در اینگونه موقعیت ها گذاشته از رعایت احترام عقیده مردمان شهری که اثر تاریخی به آن تعلق داشته است سنجش هنری و باستانشناسی را نیز به میان می کشند و فقط در صورت تشخیص ارزش فوق العاده آن ساختمان و با توجه به هماهنگی احتمالی آن به بناهایی که در روزگاران بعد گرداگرد آن پدید شده است ساختن مجدد آنرا آنچنان که تاریخ نشان می دهد تصویب می نمایند. از میان کشورهای اروپائی انگلیسی ها در امر تعمیر بناهای تاریخی و کلیساهای کشور خویش سلیقه خاصی دارند و آن اینست که معتقدند یک بنای باستانی را باید همچنان مخروبه بحال خویش گذاشت و سعی کرد اطراف آنرا با چمن کاری و هنر باغ آرایی زینت داد و منظره تاریخی زیبا و لطیفی که بیننده را بدنیای رویایی قرون برد پدید کرد ولی این نظر با آنکه خالی از پاره ای ملاحظات شاعرانه نیست در بسیاری موارد مشکلاتی پدید می کند که حل آنها ساده نیست. پیشنهادات:

روشهای مختلف باززنده سازی مرسوم در کشورهای پیشرفته جهان را می توان در باز زنده سازی میراث تاریخی به کار برد:

- ۱ - مرمت یا باززنده سازی حفاظتی: حفاظت و تعمیر کلیت بنا - بیشتر در زمان مطالعه بنا انجام می گیرد
- ۲ - باززنده سازی سبکی، آناسیلوز: جایگذاری مجدد تکه ها و عناصر پس از بررسی دقیق سبک، بطوریکه آخرین ترکیب آنها بیشترین شباهت را به اولین صورت داشته باشد - در این سبک مجاز به ساخت فقط عنصر اتصال دهنده هستیم.

- ۳ - پاک سازی سبکی: برداشتن الحاقات نامناسب بنا که اصالت بنا را زیر سؤال برده است.
- ۴ - مرمت تکمیلی: بازسازی بخش های از دست رفته بنا به منظور بازگرداندن آن به محیط و زندگی شهری و عموماً به مرتبه با نظریه و فلسفه ای خاص باشد.





حسن حسینی
محقق و استاد دانشگاه

اماکن توریستی و ژئوتوریستی زنجان

از دیدگاه مؤلفین دوره قاجار

بخش سوم و پایانی:
دنباله گزارش رساله «تاریخ و
جغرافیای خمسه و توابع آن»



شماره گذشته به ده فقره مندرج در خصوص اماکن تاریخی و توریستی و ژئوتوریستی زنجان مربوط به منابع دوره قاجار بر اساس کتاب «تاریخ و جغرافیای خمسه و توابع آن» اشاره شد و در این بخش به دنباله منقولات از همان منبع و تجزیه و تحلیل آن‌ها می‌پردازیم:

۱۰. کوه و طبیعت اندآباد: امروزه در سمت جنوبی روستای «اندآباد علیا» کوه متشکل از صخره بزرگ شکافته‌ای است که چشمه‌ای از میان آن در جریان است که به صورت رودی نهایتاً به رودخانه قیزیل اوزن سرازیر می‌شود. رود مذکور موسوم به همان روستا و اسم کوه «داش داغی» است که از نظر توریستی مکانی بسیار زیبا محسوب می‌شود. جالب‌تر آن که گزارشی از آثار یک قلعه باستانی نیز در آن کوه آورده است که خواندنی است. توصیف آن کوه و قلعه را از رساله مذکور نقل می‌کنیم. «... در اندآباد یک سلسله کوهی از یک پارچه سنگ سفید به قدر دو ثلث فرسنگ کشیده شده و این کوه مرتفع به جهت زلزله‌ها که معلوم نیست در کدام عصر واقع شده، شکافی خورده، که طرفین کوه تا زمین به فاصله ده ذرع الی هفتاد ذرع از هم سوا شده، رودخانه از میان این شکاف عبور می‌کند. در قلعه شرقی این کوه آثار قلعه قدیم، حجرات و قراول‌خانه و حوض آب و تنبوشه‌های سفالی پیدا ست. در یک شعبه که از کوه منفصل و شبیه منافذی به نظر می‌آید، برجی از آجر و گچ ساخته‌اند و انسان متحیر است که آب از کجا به قلعه کوه بسیار مرتفع می‌آمده که تنبوشه سفالی را محتاج باشد. دور نیست که این راه آب از کوه دمرلو به فاصله یک فرسنگ به این‌جا آمده باشند. چون کوه دمرلو مرتفع‌تر از این کوه و بسیار پر آب است. ممکن است که به مخارج گزاف خارج از اندازه، آب آن را به قلعه این کوه جاری کرد. اصل قلعه مرتفع است، یکصد و پنجاه ذرع در یکصد و پنجاه ذرع. اطراف کلاً محجرات از سنگ و آجر ساخته شده. آجرهای ضخیم بزرگی دارد. در سمت غربی پله و درجه‌ای ساخته‌اند که به سهولت می‌شود صعود کرد و لیکن رسیدن تا دم پله بسیار صعب است. سواره، امکان عبور نیست. برای پیاده هم متعسر است و این قلعه انباشته شده است با خاک و خاکستر و شکسته‌های کوزه و ظروف. کسی هم اسمی از قلعه و بانی نمی‌داند. از وضع بنا چنین معلوم می‌شود که خیلی قدیم باشد و در محاذی آن قلعه تل عظیمی را نشان می‌دهند و می‌گویند جوف آن تل خالی است و کسی

جرأت دخول در آن فضای هولناک نکرده است. « ۴۳۶ / ب و ۴۳۷ / آ »

۱۱. توصیفی مفصل از تخت سلیمان: مؤلف رساله مذکور بخشی را نیز به معرفی «تخت سلیمان» اختصاص داده است که جالب توجه است. هر چند در آن زمان و اکنون تخت سلیمان جزو استان زنجان نیست، با این حال گزارش یک نویسنده زنجانی دوره قاجار و دیدگاه او بسیار جالب توجه است:

«... حالت طبیعت تخت سلیمان را اینجا ذکر می‌نمایم: در جنوب ناحیه انگوران کوه‌های سلسله از شمال شرقی به جنوب غربی با نهایت ارتفاع کشیده شده، در غالب فصول سنه، قله آن جبال در برف مستور است. سمت جنوبی این سلسله، مرغزار وسیع و چمنزار دلگشای با صفا بی که مشتمل بر تلال و هضاب پر آب و علف و رودهای جاریه و آب‌های عذب و غدیرهای عمیق که باعث حسرت ناظرین است، [واقع است]. آب‌های گرم این اراضی نهایت امتیاز را دارد و چراگاه و علفزار این قطعه دارای گیاه‌های مختلفه است مانند هل و میخک و زیره و تره‌های مأکول و اسفناج و غیره و قسمی علف وفور دارد که هر سالی ده‌هزار خانوار از شاهسون دیرین و اکراد اطراف با تمام مواشی و اغنام و احشام خود دو سه ماه در آنجا به نهایت وسعت بیلامی‌نشی کرده، روزگار می‌گذرانند و حیوانات کوچک اندام مانند گاو و الاغ در میان علف‌های این زمین مستور می‌شود و اغلب کوهستان‌های این قطعه را در زمان قدیم برای ملاحظه معادن، مودعه کنده‌اند. از قراری که ذکر می‌نمایند کمتر جایی دیده می‌شود که علامت کندن چاه یا نقب در او دیده نشود. از قرائن چنین معلوم می‌شود که سنگ‌های معدنی در غالب نقطه‌های این زمین باشد. گویا در زمان‌های گذشته که کیخسرو مراقبت و اهتمام در ظاهر کردن معادن ایران داشت، در این زمین‌ها کار کرده و این زمین، همت آن پادشاه بزرگ

را در در تحصیل افتخار ملک و ملت نشان می‌دهد. چنانی که در خاک خمسه، با وفور معادن، کمتر جایی است که آثار عمل در آنجا مشاهده نباشد. در یکی از رساله‌های مختصره که در شناختن جواهر نوشته‌اند، دیدم که در زمان قدیم در زنجان معدن فیروزه‌ای بود، که تالی معدن نیشابور می‌شود، که ۹ در خاک تخت سلیمان، معادن ممتاز در قدیم ظاهر بوده است و اکنون مستور و طریق استعمال آن مسدود است، استعداد ماده این خاک برای تکون معادن واضح است. معدن سرب و زرینخ آشکار است. از شخصی شنیدم که در تخت سلیمان در شکاف‌های خاک، زینق دیده بود و بعضی آن را مستور کرده بودند. چنانی که در نزدیکی همین قطعه، کوهی است مانند کوه بیستون و چشمه [ای] مانند چشمه آن که قطعات یاقوت به قدر عدس و کوچک‌تر از آن، به قوت جوشش آب زمین بیرون می‌آید و در بهار بیشتر می‌شود. آبادانی در نزدیک آن از املاک سلیمان خان صائین قلعه‌ای است. به آن واسطه اعتنایی به آن نمی‌کنند و کسی را هم نمی‌گذرانند که استکشاف کنند. دور نیست اگر بتوانند کاوشی در خلل و فرج آن صخره صما نمایند، رگ یاقوت پیدا شود. در باره کوهستان‌های تخت سلیمان، سنگ‌های سخت را کنده، چاه زده‌اند. چاه بسیار بزرگ عمیق معروف به زندان سلیمان در آنجا است و این چاه در مرکز تلی واقع شده، هر قدر پایین‌تر می‌رود، وسعتی پیدا می‌کند تا می‌رسد به جایی که وسعت زیادی را دارا می‌شود و این چاه از قرار مسموع بیش از سیصد ذرع عمق دارد. مظنون این است که یکی از چاه‌های معدنی است. آبی بد لون به طریق رشخ از خارج تل در نهایت ضعف جاری است. آثار این عرصه یک قلعه متوسطی است از سنگ‌های تراش

[شده] اکنون به هیچ قسم خرابی ندارد سواى اطراف دروازه و یک دو شکاف دیگر و یک عمارت سلطنتی که هنوز پاره‌ای از قصورعالیه



آن باقی است و خیلی مرتفع است. کلاف‌ها که از چوب صندل یا کاج کشیده شده، هنوز باقی است. مظنون این است که صندل باشد. زیرا که شکست‌های آن را که به ضرب گلوله تحصیل می‌کنند، خواص صندل را دارد و فقط همان عطر نیست، در اورام حازه خیلی نافع می‌شود. در پاره‌[ای] جاها کتیبه دارد به خط کوفی. من چون خود ندیده‌ام و کسی را از مردم نمی‌دانم که بتواند تمیز خطوط بدهد. یا بتواند بخواند چندان اعتمادی ندارم. بر فرض این که چنین باشد، می‌شود [گفت] که از سلاطین بعد کسی تعمیری در آنجا نموده باشد. می‌گویند که این از بناهای کیخسرو بوده، عظم سنگ‌ها و ارتفاع منار سنگی و وضع عمارت دلالت بر قدم می‌نماید و لیکن آیا کیخسرو بانی بوده یا شخص دیگر، نمی‌شود فهمید و این اسم دلالت نمی‌کند بر این که از ابنیه حضرت سلیمان (ع) باشد. زیرا که مردم هر بناء عظیم را نسبت به آن حضرت می‌دهند و می‌شود که سلیمان نامی در آنجا از معتبرین بیلاق کرده یا سلیمان‌شاه که جد سلاطین آل عثمان بوده در سلطنت خوارزمشاهیان در ایالات بزرگ مستخدم می‌شده، آنجا را مرکز ایالت خود قرار داده. کتیبه‌های کوفی اگر باشد، مؤید این قهره می‌تواند شد. غدیر آبی در زمین بلندی نزدیک به تخت هست که عمق آن را تحدید نکرده‌اند. می‌گویند مرحوم نایب‌السلطنه هفتصد زرع طناب را انداخته‌اند به عمق آن نرسیده و آب فراوانی از آنجا جاری است. هنگام سدّ حجری هیچ گونه زیاد نمی‌شود و سنگی سفید رنگ از آن آب متکون می‌شود و مثل همین غدیر در قلّه کوه بالقیس هست که عمق آن هم محدود نیست. در حوالی تخت [سلیمان] به فاصله کمی سنگ‌های کروی‌الشکل مانند گلوله تفنگ و بزرگتر در یک نقطه نهایت کثرت هست و مردم به جای گلوله استعمال می‌کنند. ماده‌ای برزخ است فی مابین گل و سنگ که عرب آن را سَجَل، به تعریب کلمتین، می‌گویند. خاکی هم شبیه به خاک چینی در یکی از درّه‌ها موجود است که در هیچ جا دیده نشده است. در نزدیکی این تخت به فاصله سه فرسنگ، قطعه کوهی از هم شکافته، از شکاف طرف شرقی از سوراخی آبی در نهایت شدت بیرون می‌آید. در سوراخ سنگ غربی می‌رود. مانند آبی که از لوله آب‌دزدک بیرون می‌آید و این خلقت غربی است که دلالت بر قدرت یگانگی صانع تعالی شأنه می‌نماید و مردم اطراف قربانی‌ها برده، در آنجا به فقر می‌دهند. اعتقادی کامل به آن آب دارند. این بود آنچه در باب تخت سلیمان به اجمال فهمیده شده»

{ ۴۳۷ / ب الی ۴۴۰ / ب }

۱۲). تکه قیه‌سی و غار گولجوک (گلجیک): در ۳۵ کیلومتری شهر زنجان به سمت جنوب غربی روستای گولجوک (گلجیک) واقع شده است و در سمت شمالی آن کوه «تکه قیه‌سی» (به مفهوم فارسی صخره بز نر) واقع شده که در آن غاری وجود دارد که به نام نهمان روستا یعنی «گولجوک» مشهور است. این غار برای بار اول توسط یک گروه کوه‌نوردی زنجان بدر دهه ۴۰ به سرپرستی مرحوم «اسدالله جمالی» مورد مطالعه قرار گرفته است. حدوداً در صد و پنجاه سال پیش توصیف نویسنده رساله فوق را در اینجا می‌آوریم:

«غار معروف در قلّه کوه تکه‌قیاسی نزدیک به این کاوند در قُرب ده گولجک است و از قراری که می‌گویند، راه این مغاره

منحصر به یک چاهی است که چهار پنج زرع عمق دارد. از قعر چاه سرازیر می‌شود به زمین نرمی و کم‌کم پایین می‌رود. هر قدر پایین‌تر می‌رود، مغاره و وسعتی پیدا می‌کند و سقف این مغاره که سنگ‌های عظیم از آن آویخته شده است، وحشتناک است. در پاره‌[ای] جاها قلیل روشنایی دیده می‌شود و ارتفاع سقف در غالب جاهای این مغاره بیشتر از یکصد زرع است و عرض این مغاره دو بیست ذرع می‌شود. غرفه‌های مشرفه در این مغاره هست. محقق نشده است که طبیعی است و یا این که مصنوعی. در بعضی غرفه‌ها کوزه‌های مختلف‌الشکل دیده شده، بعضی از آنها مملو از خاک سفید بوده است. گویا نقره پوسیده بوده است. در بعضی جاها وسعت غار کم‌کم تنگ شده مسطحه‌[ای] پیدا می‌شود که از آنجا مجدداً باید سرازیر رفت و حالت طبیعی این غار هم مانند غار اولی است. بعضی چاه‌ها در آنجا دیده‌اند به عمق پنج ذرع که استخوان‌های بسیار عظیم از انسان در آنجا ریخته‌اند. بلندی هر استخوانی از استخوان قلم یا طول از یک زرع است و این فقره محقق و یقین است. می‌گویند کسانی که قدیم رفته‌اند تا یک روز و یک شب با مشعل و چراغ رفته به شطی عظیم مانند شط بغداد منتهی شده که فهمیده نمی‌شود که آب آن به کجا می‌رود و از کجا می‌آید. «{ ۴۴۱ / آ و ب }

سپس مؤلف مطالبی درباره یک غار در اطراف یزد به نقل از ترجمه کتاب «توحید مفضل» می‌آورد که ربطی به «زنجان» ندارد.

۱۳). آثار باقی‌مانده از قلعه «مزرعه کلاتسرا»: امروزه از این قلعه‌ای که مؤلف کتاب توصیف می‌کند اثری نیست: «... مزرعه کلاتسرا؟ این جا است. علامات و آثار عظیمه در اینجا هست که اسم را با سَمی مطابق می‌کند. عمده این آثار یک کوهی است که از طرف جنوبی آن شط سفیدرود با نهایت عظمت جاری است و از دهنه آب تا قریب به قلّه این کوه که متجاوز از پانصد زرع ارتفاع دارد، دیوار محکمی از سنگ‌های تراشیده به کمال خوبی کار کرده‌اند و این سنگ‌ها بعضی بزرگ و بعضی متوسط است و در سه طرف این کوه دوازده دیوار سنگی در داخل، هم از سنگ و آهک و گچ ساخته‌اند که این دیوارها عظیم بعضی‌ها فوق بعضی بنا شده که سر هر دیواری محازی با بنیاد و دیوار دیگر است تا به قلّه کوه برسد و چند راه مخصوص داشته، اکنون کمتری از این دیوارها افتاده است و جمله باقی است. دیوارها بسیار عریض است. قلّه این کوه مسطح است. بیست جرب مسطحه این قلّه، بلکه زیاد است و اصل قلّه زمین‌های پست و بلند که آثار خرابه بنیان‌های بزرگ بوده و این قلّه مسلط است بر غالب اطراف این ناحیه. در زمان آبادی، فتح این این قلعه از جمله محالات بوده اکنون که خراب است، سواره در نهایت اشکال می‌شود رفت بلکه در پاره‌[ای] جاها لزوماً باید پیاده‌روی کرد. در پایان این قلعه آبی بسیار گواراست که من آن را به آب فرات ترجیح دادم. گویا قنات خرابه است، با وصف مرور و دهر قوه آب به طوری است که در منبع آن هر گاه دست به روی آب نگاه دارند، ریگ‌ها که به قوت جوشش آب بالا می‌آید، اثر در دست آدمی می‌کند. از این معلوم است که آب قوتی مخصوصه دارد. آب این قلعه منحصر به همین بوده است و این را با تنبوشه‌های مسین از راه دور آورده‌اند، پاره‌[ای] اوقات در وقت کندن بعضی از زمین‌ها اتفاقاً از آن تنبوشه‌ها بیرون

می‌آید. منخرجی هم برای آب در دیوار جنوبی که ذکر شد، ساخته‌اند و ترکیب آن طاق سنگی هلالی است به قدر دو زرع در عرض و سه زرع در طول که فاضل این آب به سفیدرود از محل مرتفعی می‌ریخته. پیکان‌های درشت گاهی از این قلعه پیدا می‌شود و این پیکان‌ها دو قسم است: یکی ترکیب همین پیکان‌های متعارفی و دیگری مربع و طرف خارج آن در غایت تیزی مانند دهن چاقو. مسکوکات قدیمه هم گاهی یافت می‌شود. قرار خوبی در مملکت عثمانیه است که در دفاین به همان قانون شریعت دولت اکتفا به خمس می‌نماید و کسی را آزار نمی‌رساند. در نجف اشرف، حفّاری صندوقه آهنین در وقت کندن قبر پیدا کرد. حاکم را اطلاع دادند با حضور جمع کثیر حاکم حاضر شده، خمس آنچه در او از هزار دیناری‌های نادری بود، برداشته؛ در کیسه گذاشت و اجزاء حکومت و قاضی و حاکم مهر کرده، به بغداد فرستادند و آن حفّار با نهایت اطمینان بقیه را متصرف شده، مصرف نمود. در محازی این قلعه، پل معتبری در روی سفیدرود قدیم‌بوده است. اکنون بعضی از پایه‌های آن که با سنگ‌های عظیم ساخته‌اند، باقی است. در تابستان که آب کم می‌شود و محسوس است و این سنگ‌ها را با سرب متصل کرده‌اند. سکنه آن صفحات گاهی کنده، از آن سرب‌ها در می‌آورند. در طرف جنوبی رودخانه سفیدرود متصل به آن محل، پل سنگ سیاه درشتی است و وسط آن سنگ چاهی است به قدر سه زرع. در قعر آن چاه نقبی هست که یخ معدنی دارد. لیکن به حسب ضعف ماده، وفور و کثرتی ندارد. در نزدیکی کلاتسرا؟ معادن به ورق و وفور دارد. علامت دیوار عظیمی که بسیار قدیم به نظر می‌آید بلکه پاره‌[ای] جاها مشتبه به سنگ‌های طبیعی است، موجود است و این سنگ‌ها را در بعضی جاها چنین متصل کرده‌اند که یک پارچه به نظر می‌آید. پاره‌[ای] معادن دیگر در محال قرل‌چلو مانند روی و سرب و نمک و غیره پیدا می‌شود. لیکن چندان تعریفی ندارد بلکه چندان صرفی هم ندارد. «{ ۴۴۴ / ب الی ۴۴۶ / آ }

۱۴). توصیف قلعه بهستان: «در محازی کلاتسرای قریه خالصه بهستان است که از خاک انگوران محسوب است. معقلی در زمان‌های قدیم در اینجا ساخته‌اند و این معقل عبارت است از کوه بسیار مرتفع که از دهنه آب سفیدرود مانند دیوار بسیار صاف بی‌اعوجاج کشیده شده و ماهیت این کوه شن و قلّه این مسطح و این تسطیح عبارت است از یکپارچه سنگ کبود رنگ به ضخامت بیست زرع { } که در حقیقت خداوند آن را حافظ این پارچه شن قرار داده. در شمال این کوه متصل به همین قطعه کوه مناری از شن کنده‌اند که به گمان من دو بیست زرع بلکه بیشتر ارتفاع دارد و این منار را از اصل دیواره کوهی منفصل کرده‌اند که فاصله مابین کوه و منار بیشتر از هشت زرع نیست و از آن سنگی که ذکر شد ترکیب مربع در بالای آن منار تراشیده‌اند و کلیّه این کوه را غرفه‌ها و بالاخانه‌های خوش‌وضع و خوش ترکیب که راه آنها کلاً از داخل است، کنده‌اند. به سمت شمال سه غرفه به طریق طاق‌های تیزه‌وار کنده‌اند و در راه آن مطبخی ساخته‌اند که اجاق‌های آن را تماماً به نهایت خوبی کنده‌اند. اگر چه این کنده‌ها صاف نیست بلکه معقول نیست که صاف شود. شن طبیعتاً؟ معرش و مانند سنگ‌های صلب تسویه نمی‌شود. والسلام. «{ ۴۴۶ / ب الی ۴۴۷ / آ }

قهوه چایخانه

در قهوه‌خانه نقال‌ها می‌آمدند و خبرهای سیاسی و اجتماعی روز را می‌دادند. درنقل‌های خود از حکومت‌ها و روش‌های نا صواب آنها و ستمگری‌هایشان نیز به جد و طنز انتقاد می‌کردند.

قهوه چیان عموماً به طبقات و قشر‌های پائین جامعه تعلق داشتند. گروهی از قهوه‌خانه دارها از مردم شریف محلی خوش نام و پهلوانان یا لوطی‌های جوانمرد بودند و به نوعی در ارتباط مستقیم با زورخانه‌ها و پهلوانان قرار داشتند. تمام نزاع‌ها و اختلافات محلی در همین قهوه‌خانه‌ها به کدخدا منشی و ریش سفیدی پهلوانان حل و فصل می‌شد. کارهای ناروا و ناهنجاری را در این قهوه‌خانه‌ها راهی نبود.

برخی قهوه‌خانه صرفاً برای مسافران و رهگذران خدمات می‌دادند و مشتریان ثابتی نداشتند و عموماً در حد چای و میان‌وعده ساده و ناهار کسبه و رهگذران خدمات می‌دادند. قهوه‌خانه‌هایی هم بودند همچون امروز محل استقرار ارازل و اوباش بود و محیطی کاملاً مردانه بود و حتی مسافران خسته روستایی را هم اجازه ورود به این قهوه‌خانه‌ها نبود.

همانگونه که اشاره شد قهوه‌خانه‌ها محل گردهم‌آیی اهل ادب و هنر بود به شکلی که نقالی و نقاشی قهوه‌خانه‌ای در اثر یک رابطه مستقیم در قهوه‌خانه‌ها ظهور پیدا کردند و رشد نمودند.

فضای کالبدی و بیرونی ساختمان قهوه‌خانه‌های قدیم با بافت معماری شهر و فرهنگ مردم شهر تطبیق می‌کرد و مانند دیگر فضاهای کار و پیشه در بازار بود. معماری قهوه‌خانه با ساختاری مشخص متأثر از معماری سنتی دوران خود همچون حمام‌ها یکی از عناصر مهم شهرنشینی در دوران صفوی و بویژه قاجار و پهلوی بود و پس از دوران پهلوی و با تحولات مهم اقتصادی و مدرنیزاسیون در عرصه‌ی معماری و تغییر ساختار اجتماعی و همچنین ورود عناصری همچون رستوران‌های مدرن و هتل‌ها و کافه‌ها رو به افول نهاد.

امروزه قهوه‌خانه‌ها در سطوح مختلف همچنان در شهرها و در بنی روستاهای بزرگ وجود دارند اما به دلیل عرضه‌ی بی‌رویه‌ی مواد دخانی از جمله انواع قلیان

و وجود برخی ناهنجاری‌ها بیشتر به شکل زیرزمینی فعالیت کرده و از اصل خود به دور مانده است.



دربار شاهان بود. گروه‌های مختلف مردم بویژه کشاورزان و صنعتگران در فصول غیر کاری عموماً در مساجد و دکانین به کار مذاکره و مجادلات سیاسی و آموزش مسایل مذهبی می‌پرداختند و کم‌کم قهوه‌خانه به عنوان یک نهاد اجتماعی از دوره صفوی و مشخصاً از زمان شاه تهماسب درشهر قزوین پدید آمد، و در اصفهان در زمان شاه عباس توسعه یافت.

قهوه‌خانه از آغاز شکل‌گیری‌اش تا امروز نقش و کارکردهای اجتماعی و فرهنگی و هنری گوناگونی در جامعه سنتی ایران داشته است. در آغاز قهوه‌خانه محل جمع شدن شعرا، ادبا، و نویسندگان یعنی یک محفل ادبی بود. قهوه‌خانه مرکزی بود برای معرفی صاحبان هر حرفه و پیشه و صنعت. مردمی که اگر کار ساختمانی داشتند و به معمار، بنا، نقاش، نجار، توفالکوب، گچکار و مانند آنها نیازمند بودند، می‌دانستند برای تأمین نیازهای خود به کدام قهوه‌خانه مراجعه کنند. همین امروز هم نانوایان تهران برای پیدا کردن شاگرد و کارگر و قهوه‌خانه‌ها نقش سیاسی و اجتماعی هم داشتند. زمانی که رادیو نبود

همه میدانیم که قهوه و چای هر دو محصولات وارداتی به ایران هستند. اینکه چرا در ایران به جایی که در آن فقط چای و قلیان و صبحانه ساده ارایه می‌شود نام قهوه‌خانه اطلاق کرده‌اند چندان معلوم نیست. شاید این امر بدین جهت بوده است که اولین مراکز پذیرایی عمومی در جامعه‌ای که به لحاظ تاریخی مهمان‌خانه‌هایش در خود خانه‌ها مستقر بود، همانا قهوه‌خانه بوده است و بعدها چایخانه راه افتاده و قهوه‌خانه تسامحاً به جای چایخانه نیز استفاده می‌شود. قهوه‌خانه به عنوان یک واحد خاص پذیرایی به صورت مردمی و عمومی‌اش در ایران در دوره صفوی شکل گرفت. برخی از سیاحتگران اروپایی که در این دوره به ایران آمده بودند، در سفرنامه‌های خود از قهوه‌خانه و چایخانه صحبت کرده‌اند. قهوه‌خانه یکی از نهادهای سنتی بود که نیاز مردم آن را در جامعه پدید آورد. نیازی که قبل از اجتماعی شدن در خانه‌ی اربابان و کاخ سلاطین بوسیله میهمانان رسمی و خانوادگی شناسایی و رفع شده بود. منصب قهوه‌چی و قهوه‌دار باشی نشان دهنده این جایگاه خاص در





لذت تابستان بدون گرمادگی با نوشیدنی‌های گیاهی

شربت به خوبی سرد شد آن را داخل یخچال قرار دهید و پس از دو هفته نوشیدنی ابتکاری شما آماده مصرف خواهد بود.



شربت سکنجبین - خیار



این شربت به دلیل داشتن سکنجبین اثرات ضد دل‌درد و ضد نفخ دارد و خیار آن اثرات خنک‌کننده و ضد تشنگی دارد. برای تهیه آن می‌توانید مقداری خیار رنده شده را به مخلوط آب و شربت سکنجبین اضافه کنید و سرد بنوشید. نوشیدن شربت سکنجبین به دلیل خاصیت و طبع سرد و خنکی که دارد موجب کاهش حرارت بدن و از بین رفتن گرمای درونی می‌شود. به این ترتیب فرد بعد از نوشیدن این شربت احساس راحتی و خنکی می‌کند. بهتر است این شربت را به صورت خنک در کنار یخ سرو کرده و مقداری خیار رنده شده نیز در آن بریزید تا علاوه رفع تشنگی، التهاب‌های ناشی از گرما را در بدن تسکین دهد.

طرز تهیه شربت سکنجبین:

آب: ۲ لیوان ، شکر ۱ کیلوگرم ، سرکه ۱۰۰ گرم ، نعناع تازه ۱۵۰ گرم
ابتدا شکر را در آب حل کنید و بگذارید بجوشد ، سپس نعناع را خوب و به دقت شسته در مخلوط در حال جوش قرار دهید تا عطر و طعم نعناع جذب شود . سپس کم کم سرکه را اضافه نمایید و اجازه دهید شربت غلیظ شود در پایان شربت را از صافی رد کنید.

شربت اسطوخودوس



برای تهیه این نوشیدنی سه قاشق گل تازه اسطوخودوس را به مقداری شربت آب قند رقیق اضافه کنید و پس از یک ساعت شربت را صاف کرده و خنک کنید. شربت اسطوخودوس شما برای نوشیدن آماده است.

شربت نعناع



شربت نعناع را نیز می‌توانید به روش بالا تهیه کرده و پس از خنک شدن در یخچال مصرف کنید. برای تهیه این نوشیدنی استفاده از یک فنجان برگ تازه نعناع کافی است.

شربت وانیل و بابونه



شربت لیمو و رزماری

ترکیبی از یک لیوان شکر را با ۱.۵ قاشق غذاخوری رزماری خرد شده به همراه یک عدد پوست لیموی خلال شده را با مقداری دلخواهی آب بجوشانید تا شکر به خوبی در آب حل شود. بعد از یک دقیقه جوشیدن، شربت را از روی حرارت برداشته و بعد از یک ساعت که

نوشیدن آب و مایعات یکی از نیازهای اصلی روزانه بدن است. با فرا رسیدن فصل تابستان بازار نوشیدنی‌های خنک داغ می‌شود و همه به تهیه و خرید این نوشیدنی‌ها روی می‌آورند و بسیاری از افرادی به دلیل اهمیت دادن به سلامت خود، نوشیدنی‌های گیاهی و خانگی را به نوشیدنی‌های صنعتی ترجیح می‌دهند. بسیاری از این نوشابه‌های طبیعی وقتی به شیوه صحیح تهیه و مصرف می‌شوند نه تنها مانند نوشابه‌های صنعتی سلامت بدن را تهدید نمی‌کنند بلکه حتی خواص بسیار مفیدی دارند برای مثال برخی از آنها تقویت‌کننده، برخی آرامش‌بخش و گروهی نیز حتی تاثیر درمانی دارند. طرز تهیه برخی از این نوشیدنی‌های گیاهی سالم و مفید که برای فصل گرم تابستان و پیشگیری از گرمادگی نیز سودمند هستند به شرح زیر است:

شربت ریحان



برای تهیه این نوشیدنی مقداری شربت آب قند رقیق را با دو فنجان برگ ریحان خرد شده مخلوط کرده، داخل ظرف دردار بریزید و به مدت یک ساعت در ظرف را ببندید. بعد از آن مایع را صاف کرده و سپس در یخچال قرار دهید تا خنک و آماده نوشیدن شود.

شربت رزماری

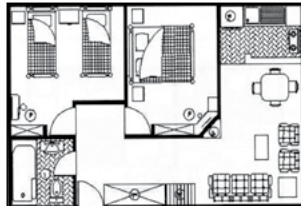


برای تهیه شربت رزماری مقداری شربت آب قند رقیق تهیه کرده و به آن کمتر از یک گرم رزماری تازه اضافه کنید و این مخلوط را داخل ظرف دردار ریخته و به مدت یک ساعت در ظرف را ببندید. بعد از یک ساعت مایع را در ظرفی صاف کرده و در یخچال بگذارید تا خنک و آماده نوشیدن شود.

انواع اتاق‌های هتل

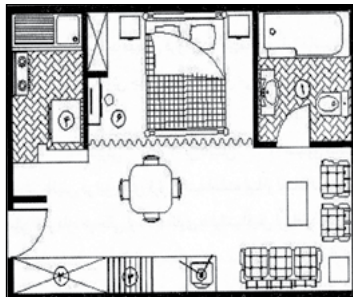
از نوع تخت خواب اتاق خواب دبل است و گاهش در محل نشیمن یک یا دو تخت تاشو برای خوابیدن میهمانان اضافی قرار می‌دهند.

۱۱. سوئیت دو اتاق خوابه (Two bed room suite)



این سوئیت نسبت به سوئیت آپارتمان یک خوابه، یک اتاق خواب و گاه یک حمام اضافی دارد و معمولاً در هتل‌های بزرگ و دارای وسعت زیاد، با طراحی‌های زیباتر و مبلمان بهتر برای میهمانان بسیار مهم (VIP) ساخته می‌شود. گاهی اوقات از این نوع اتاق‌ها به عنوان رویال سوئیت (Royal Suite) یا پرزیدنشال سوئیت (Presidential Suite) نیز نام می‌برند. در هتل‌های ۵ ستاره، وجود تعداد مشخصی سوئیت با ابعاد و وسایل منحصر به فرد، مرسوم است.

۱۲. سوئیت الکو (Alcove Suite)



در این نوع سوئیت، اغلب قسمت خواب با نشیمن به وسیله پرده جدا می‌شود. فضای آن از سوئیت استودیو بزرگتر و از سوئیت یک اتاق خوابه کوچکتر است. دارای یک آشپزخانه کوچک باز و یک حمام مجهز نیز می‌باشد.

۱۳. سوئیت اسپانیایی (Spanish Suite)

در این سوئیت، پذیرایی و آشپزخانه در پایین و اتاق خواب در طبقه بالا قرار دارد. معمولاً در جلوی اتاق خوابها یک راهرو که به سمت پایین دید دارد قرار می‌دهند و یک نرده زیبا جلوی آن می‌گذارند. بدیهی است یک یا دو حمام برای اتاق خوابها در نظر گرفته می‌شود.

این نوع اتاق‌ها شامل ۲ اتاق با ۲ سرویس کامل است که توسط یک درب دبل (دوتایی- شماره ۷ در شکل) به هم راه دارند و در صورت نیاز درب مابین اتاق‌ها بسته می‌شود و دو اتاق به طور مستقل مورد استفاده قرار می‌گیرند. تخت خواب این نوع اتاق معمولاً یک دبل و یک توین می‌باشد.

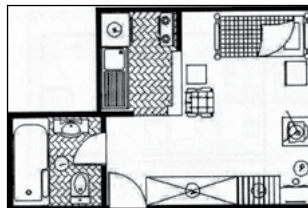
۷. لانای (Lanai)

اتاقی که با یک پنجره به مناظر طبیعی (جنگل، دریا، باغ) مشرف است و دارای یک بالکن و یا حیاط اختصاصی است، لانای گفته می‌شود.

۸. کابانا (Cabana)

اتاق کوچکی که در کنار استخر یا ساحل دریا بنا شده است. این اتاق‌ها، ساختمان کوچک و اثاثیه سبک دارند.

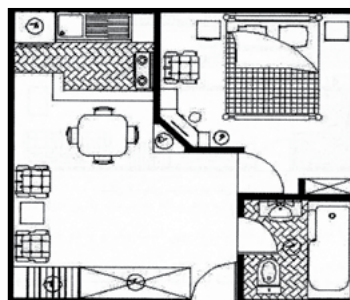
۹. سوئیت استودیو (Studio Suite)



این سوئیت نسبت به سوئیت‌های یک خوابه با فضای کمتری طراحی می‌شود. اتاق خواب ندارد و در فضای نشیمن، تخت خوابهای ثابت یا تاشو یک نفره یا دوفنره قرار می‌دهند. سوئیت استودیو دارای یک آشپزخانه کوچک باز (Kitchenette) و یک حمام است.

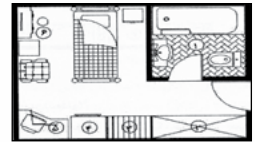
۱۰. سوئیت یک اتاق خوابه

(One bed room suite)

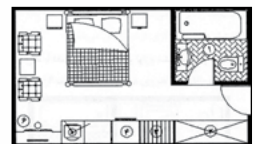


سوئیت یک اتاق خوابه، شامل یک اتاق خواب کاملاً مجزا با یک حمام مجهز و یا هال برای نشیمن با آشپزخانه باز است. تخت خواب آن

۱. اتاق یک نفره (single room)

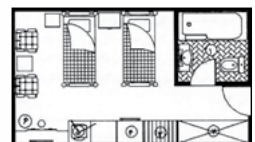


۲. اتاق دو نفره دویل (double room)



این اتاق که مخصوص ۲ نفر است و بیشتر برای زوجها و افراد بزرگ جثه طراحی می‌شود، دارای یک تخت بزرگ با ابعاد ۲۰۰ * ۱۸۰ سانتیمتر می‌باشد.

۳. اتاق دو نفره توین (دوقلو) (Twin room)



این اتاق مخصوص ۲ نفر است و با ۲ تخت یک نفره جدا از هم، طراحی می‌شود.

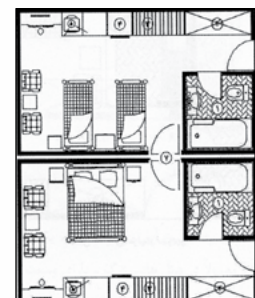
۴. اتاق سه نفره (Triple room)

این گونه اتاق‌ها که برای یک زوج و یک بچه مناسب است، دارای یک تخت ۲ نفره و یک تخت یک نفره است.

۵. اتاق خانوادگی چهار نفره (Family room)

این اتاق‌ها در ابتدا برای یک خانواده چهار نفره مورد استفاده قرار می‌گرفت و دارای دو تخت خواب دو نفره با ابعاد ۲۰۰ * ۱۸۰ سانتیمتر بود. پس از مدت کوتاهی به علت بزرگ بودن تخت‌خواب‌ها، مورد استقبال میهمانان بعنوان اتاق دو نفره (twin) قرار گرفت. اکنون در اغلب طراحی‌ها، این نوع اتاق با فضای بیشتر و با تخت‌خواب‌های بزرگتر، جایگزین اتاق‌های دو نفره (twin) شده است.

۶. اتاق تو در تو (Connected room)





روز جهانی صنایع دستی WHD(world handicrafts day)

ایران به سبب موقعیت جغرافیایی، هفت هزار سال تمدن و فرهنگ، تنوع فرهنگی، جغرافیایی زیستی، قومی و قبیله ای پهنه عظیمی از صنایع دستی دست ساز بشری رات شامل می شود. طی بررسی های بعمل آمده ۳۷۰ رشته صنایع دستی ثبت شده در ۲۴ دسته کلی در ایران فعال است.

هنرمند با روح قومی و ملی با عشق به فرهنگ و باور خود اثرش را با مواد اولیه موجود در فضای جغرافیایی پیرامونی می سازد. استان زنجان از گذشته مهد هنر و صنعت بوده است. مویذ این نکته فعالیت بیش از ۱۰.۰۰۰ صنعتگر و هنرمند در این استان در بیش از ۸۰ رشته صنایع دستی است.

نام پرآوازه صنایع فلزی این استان قرن هاست که روح هنرمندی این خطه را سیراب می کند. سهم بالای ایجاد اشتغال، هزینه تولید اندک - تنوع - حجم کم سرمایه گذاری مورد نیاز - عدم نیاز به زیرساخت های گسترده همه و همه از مزیت های فعالیت در حوزه صنایع دستی است. لکن طراحی های جدید، ایجاد کارکرد های نوین - ایجاد تنوع - افزایش کیفیت - بسته بندی و برند سازی می تواند رونق روز افزون صنایع دستی را در برداشته باشد.

در آستانه روز جهانی صنایع دستی با توسعه فروش و صادرات صنایع دستی می توان به حفظ احیاء و بهبود کمی و کیفی این حوزه پرداخت.

نادیده انگاشتن تجارت صنایع دستی در دیدارها و مذاکرات تجاری با هیات های تجاری زمینه ارتباط تولید کنندگان و تجار صنایع دستی در نمایشگاههای خارجف استفاده از ابزارهای نوین بازاریابی و فروش محصولات با تکیه بر شناخت سلیقه مخاطب بین المللی می تواند موجب رشد این محصولات با حفظ اصالت آن گردد.

در ۲۱ خرداد ماه سال ۱۳۹۷ در اقدامی مشترک اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، نشریه اقتصاد زنجان و شرکت تدبیرسازان فرتاک هوشمند موفق شدیم ضمن رو نمایی از کتاب گلستان ۲ که به آثار و احوال هنرمندان صنایع دستی پیشکسوت می پردازد از این اساتید تجلیل نماییم. در کنار این مراسم از برندگان در دریافت نشان ملی کیفیت آثار قدردانی گردید.

پس از جنگ جهانی دوم در روزهای که جهان روی آرامش را می دید در ۱۰ ژوئن سال ۱۹۶۴ میلادی نخستین کنگره جهانی برای تاسیس شورای جهانی صنایع دستی (WCC) به عنوان نهاد وابسته به یونسکو با حضور مسئولان اجرایی، استادان، هنرمندان و صنعتگران بیش از ۴۰ کشور جهان در نیویورک برگزار گردید. با تاسیس سازمان ملل متحد، محافظت از موارث فرهنگی و بشری به عهده "یونسکو" یا همان سازمان تربیتی - علمی و فرهنگی ملل متحد واگذار گردید که شورای جهانی صنایع دستی یکی از این ارگانهای وابسته است. این شورا از سال ۲۰۱۳ بصورت مستقل و تحت عنوان سازمان غیرانتفاعی و غیردولتی برای ارتقاء جایگاه صنایع دستی در جهان و با عضویت ۹۰ کشور به فعالیت خود ادامه می دهد.

در ایران و از سال ۱۳۴۲ و یکسال پیش از تاسیس این شورا سازمان صنایع دستی ایران بر اساس تلاشهای خانم فرنگیس یگانگی و با تصویب هیات وزیران تشکیل گردیده بود. ایران از سال ۱۳۴۷ به عضویت شورای جهانی صنایع دستی و به تبع آن به عضویت مجمع آسیا و اقیانوسیه شورا درآمد. تشکیل جلسات شورا از هر ۴ سال یکبار در یکی از کشورهای عضو صورت صورت می پذیرد. پس از ۱۷ دوره برگزاری، آخرین نشست و دوره ۱۸ ام در سال ۹۵ به میزبانی شهر اصفهان برگزار گردید.

اهداف این شورا؛ تشویق، کمک و راهنمایی به صنعتگران صنایع دستی، بالا بردن سطح اطلاعات تخصصی و حرفه ای آنها، حفظ و تقویت صنایع دستی به عنوان رکن عمده از حیات فرهنگی ملتها و همبستگی هنرمندان و صنعتگران سراسر جهان است.

اعضای WCC در طیف وسیعی از فعالیت های داخلی و بین المللی، سمینارها، کارگاهها، نمایشگاهها، مسابقه (از جمله مسابقه دریافت نشان بین المللی اصالت اثر صنایع دستی)، مبادله و کنفرانس های تخصصی فعالیت می کند. ماموریت اصلی اتصال صنایع دستی و سازندگان آن به جریان اصلی زندگیست.

تبادل علمی، توسعه تجاری و حضور در مدیریت جهانی نمود بارز فعالیت های این شورا است.



نهاد کتابخانه‌های
عمومی کشور
برگزاری می‌کند

هشتمین جشنواره کتابخوانی رضوی



جوایز هشتمین جشنواره کتابخوانی رضوی

۳۱۳ نفر از برگزیدگان بخش انفرادی علاوه بر دریافت لوح سپاس و تندیس هشتمین جشنواره کتابخوانی رضوی، جایزه یک میلیون ریالی نیز دریافت می‌کنند.

۸ جایزه ویژه به ۸ برگزیده بخش خانوادگی اهدا می‌شود.



بخش خانوادگی:

این جشنواره همچنین به منظور ترویج سبک زندگی رضوی بخشی با عنوان «مسابقه کتابخوانی خانواده رضوی» با حضور تمام اعضای خانواده برگزار می‌کند. بر این اساس شرکت برای تمامی علاقه‌مندان در تمامی گروه‌های سنی میسر است.



ارسال پاسخنامه

پاسخنامه ارسالی باید در قالب خانوادگی (۲، ۳، ۴، ۵ نفره و بیشتر) تکمیل و ارسال شود.

۸ دوره جشنواره کتابخوانی رضوی

اسات هشتمین دوره جشنواره کتابخوانی رضوی از مجموعه جشنواره بین‌المللی امام رضا (ع) است. فعالیت این جشنواره از هشتمین دوره برگزار می‌شود. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور انجام می‌دهد.

۷۳۰ عنوان کتاب

۷۳۰ عنوان کتاب از ابتدای سال ۱۳۹۳ تا ۳۱ شهریور سال ۱۳۹۶ اعم از چاپ اول یا تجدید چاپ با موضوع سیره امام رضا (ع)، در کشور منتشر شده است. پس از تهیه فهرستی از مشخصات کتابشناختی این آثار، روند بررسی منابع هشتمین دوره این جشنواره آغاز شد.

۷ عنوان کتاب

۵۴ کتاب پس از بررسی از میان آثار ۲۷ نفره در فهرست نهایی آثار منتخب جای گرفت که پس از کارشناسی ۷۰ عنوان در بخش‌های مختلف شامل ۵ عنوان با موضوع زندگی و سیره امام رضا (ع) و ۲ عنوان با موضوع زندگی و سیره حضرت معصومه (ع) انتخاب شد.

منتظر حضور شما هستیم

عنوان ۷

عنوان ۶

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

عنوان ۳

دفتر خدمات مسافرت هوایی

جهانگردی آهوان دشت

مجری تورهای سیاحتی در استان زنجان

فرخ‌های ویژه و استثنایی
با شرایط کاملاً متفاوت



دارای مجوز رسمی از اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان

- ✓ نمایندگی فروش بلیط هوایی کلیه خطوط داخلی و خارجی
- ✓ نمایندگی کانون جهانگردی و اتومبیلرانی (مدور گواهینامه بین‌المللی و اسناد مالکیت)
- ✓ نمایندگی فروش بلیط قطارهای راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران
- ✓ نمایندگی فروش بلیط اتوبوس داخل و خارج از کشور
- ✓ مجری کلیه تورهای خارجی، تورهای اروپایی و نمایشگاهی
- ✓ مجری کلیه تورهای داخلی (مشهد- کیش- قشم و...)
- ✓ مجری کلیه تورهای طبیعت‌گردی داخل کشور
- ✓ اخذ ویزا و رزرو هتل در سرتاسر دنیا

قبل از نهایی کردن تور، قیمت‌ها را با ما مقایسه کنید

آدرس: زنجان، خیابان امام، سبزه میدان، روبروی بانک ملی مرکزی، شماره ۲۱۹
تلفن: ۳۳۳۳۸۸۸۳ - ۳۳۳۳۸۰۸۸ - تلفکس: ۳۳۳۳۸۰۱۰ - همراه: ۰۹۱۹۸۸۰۴۰۸۸
ما را در اینستاگرام، تلگرام و واتساپ دنبال کنید: @Ahovaandashtagency



A.H.A
Mahyar

شرکت پوشاک نانو مهیار حامی بزرگ صنعت گردشگری استان زنجان

ما را با مصرف محصولات مان بیشتر خواهید شناخت

www.mahyarco.com
info@mahyarco.com

تولید کننده انواع جوراب، دستکش، زیرپوش
و جوراب آنتی باکتریال و ضد بو

پوشاک نانو مهیار

کار آفرین برتر ملی در سال ۱۳۹۵
و دریافت تندیس از ریاست محترم جمهور
صنعتگر و صادر کننده برتر استان در سال ۱۳۹۵



آدرس: زنجان شهرک صنعتی اشراق، سایت نساجی، شقایق ۲ پلاک ۲۸۲

و بودجه مطلوب شما
متناسب با سلیقه
جشن خالهر و مجلل

مجموعه گردشگری دلنواز



آدرس: زنجان، کیلومتر ۳ جاده قدیم زنجان - میانه
تلفن: ۳۲۲۸۳۲۳۰ و ۳۲۲۸۳۲۲۰ و ۳۲۲۸۳۲۱۰ - ۰۲۴